

Hållbarhets- redovisning 2008

Innehåll

2008 i korthet	2
Folksam – ett försäkringsbolag med hållbarhetsfrågor i fokus	8
Pengarna eller livet?	11
Folksam 100 år!	18
Folksams policyer	22
Ekonomiskt perspektiv	24
Ekologiskt perspektiv	37
Socialt perspektiv	47
Trafiksäkerhet	55
Kundombudsmannen	63
Priser och utmärkelser	66
Om redovisningen och allmänna fakta om Folksam	68
Bestyrkanderapport	72

2008 i korthet

Shoppingguide ger konsumenterna makt att påverka

Inför julen 2008 publicerade Folksam för första gången "Shoppingguiden". Guiden betygsatte börsnoterade företag som vänder sig till konsumentmarknaden för deras miljöarbete och arbete med mänskliga rättigheter. Med guiden vill Folksam bland annat hjälpa konsumenterna att utöva sin konsumentmakt för att påverka butikerna att ta större ansvar för miljö och mänskliga rättigheter.

Folksam delar ut miljöpris

Under året delade Folksam för första gången ut ett miljöpris på 250 000 kronor. Priset tilldelades klädföretaget Dem Collective, för att de visat att det går att tillverka kläder som konsumenterna vill ha på ett sätt som är bra både för miljön och för människorna som arbetar med tillverkningen i alla led.

Folksam bidrog till nationellt hälsomått

Regeringen antog under året ett nytt nationellt hälsomått för trafiksäkerhetsarbete. Hälsomåttet grundar sig på en metod att klassificera svårhetsgraden av olika personskador framtagen av Folksam. Klassificeringssystemet visar risken för medicinsk invaliditet för olika personskador och baseras på Folksams skadedata från 15 000 diagnoser.

Folksam prisas för mångkulturellt arbete

Svenska Försäkringsföreningen tilldelade "Årets pris i Svensk Försäkring" till Mikael Petersson, chef för Folksam Syd, för att han under många år, med ett brinnande engagemang och oförtruten vilja, verkat för att kunder med invandrarbakgrund ska kunna vända sig till sitt försäkringsbolag med försäkrings- och sparande-frågor på det egna hemspråket. Petersson har bland annat byggt upp Folksams kundservice som i dag finns på 17 olika språk.

Näringslivets bråkigaste kvinna

Tidningen Passion for Business utsåg under året Carina Lundberg Markow, chef för ansvarsfullt ägande på Folksam, till "näringslivets bråkigaste kvinna". Tidningen delar ut priset för att visa att det är de bråkiga kvinnorna som gör skillnad i arbetslivet, som lyfter de bortglömda frågorna och vågar säga ifrån när det behövs.

Folksam tar avstånd från klustervapen

Den nya klustervapenkonventionen, den så kallade Oslokonventionen, ledde till att Folksam under 2008 sålde sina innehav i de företag som tillverkar och/eller säljer klustervapen. Konventionen är av samma karaktär som Ottawakonventionen mot minor och Pariskonventionen mot kemiska vapen.

Ny affärsstrategi implementeras med webbaktivitet

Under 2008 fastställdes en ny affärsstrategi för Folksam.

För att öka medarbetarnas förståelse för hur de kan bidra till affärsstrategin fick alla medarbetare genomföra en webbaktivitet där de uppmanades att reflektera över sin roll i Folksam. I det kommande mål- och utvecklingssamtalet ska det individuella bidraget konkretiseras genom att minst en aktivitet ska planeras för 2009.

Mer än varannan treåring sitter fel

Barn som är fastspända i en bakåtvänd bilbarnstol sitter fem gånger säkrare än barn i framåtvända bilbarnstolar. Trots det har andelen barn som åker i bakåtvända bilbarnstolar minskat under hela 2000-talet. Under 2008 bröts trenden för första gången och andelen treåringar som åker i bakåtvända bilbarnstolar ökade. Trots den glädjande utvecklingen sitter fortfarande sex av tio treåringar fel i bilen.

Grön renovering med byggmiljöguide

Folksams byggmiljöguide uppdaterades under året för sjunde gången. Guiden kartlägger vilka material som är att föredra ur miljö- och hälsosynpunkt, och vänder sig till både proffs och hemmafikare. Guiden anger även var produkterna är tillverkade, eftersom en närproducerad produkt ger upphov till mindre utsläpp vid transporter än en produkt som producerats längre bort.

Ny rekryteringsprocess främjar mångfald och likabehandling

Under året införde Folksam en ny rekryteringsprocess som tar fasta på ett inkluderande förhållningssätt. Modellen bygger på EU-projektet FAIR (FramtidsAnpassad Inkluderande Rekrytering) som syftar till att främja mångfald och likabehandling och minimera risken för diskriminering. Processen innebär bland annat att en grundlig analys av kraven för de specifika befattningarna genomförs utifrån målen och ansvaret för dessa.

Internationella föreläsningar om jämställdhet

Under året anordnade Folksam ett antal föredrag om jämställdhet för besökare från Kirgizistan, Ukraina och Filippinerna. Besökarna representerade exempelvis parlament, länsstyrelser och fackföreningar. Folksam har lång erfarenhet av internationella samarbeten. Det globala engagemanget startade redan 1922 då Folksam gick med i ICMIF – International Cooperative and Mutual Insurance Federation.

Nordiskt samarbete koordinerar bolagsstyrning

Folksam startade under året samarbetet Nordic Engagement Cooperation, NEC, tillsammans med norska KLP och finska Ilmarinen. Syftet är att koordinera bolagsstyrningsaktiviteter riktade mot noterade innehav med avseende på miljö, mänskliga rättigheter och övriga ägardialoger. Fokus kommer framför allt att riktas mot ett tjugotal företag där överträdelser av internationella riktlinjer och konventioner har konstaterats.

Billiga mögeltvättar gav bästa resultat

Under året genomförde Folksam för första gången ett test av mögeltvättmedel för träfasader. Enligt testet var de relativt billiga och mindre kemikalieintensiva preparaten bäst. Det absolut billigaste, nämligen att tvätta sin mögliga fasad med Yes diskmedel, gav ett lika tillfredsställande resultat som de bästa specialmedlen. Tio rengöringsmetoder ingick i testet som bestod av två delar. Folksam testade dels hur effektiva de olika preparaten är, dels vad som händer om man målar om en yta efter rengöring.

Test för pisksnärtskador nu i Euro NCAP

Tack vare Folksams initiativ introducerade Euro NCAP i november tester av bilstolars skyddsförmåga mot pisksnärtskador. Redan under 2003 initierade Folksam krocktester för att studera bilstolars skyddsförmåga mot pisksnärtskador. Ett av målen med testerna var att stimulera Euro NCAP att inkludera liknande tester i sina krocktester av bilar, vilket nu har uppnåtts.

Folksam skickar brev om jämställdhet

Under året skickade Folksam ett öppet brev till utvalda styrelser som domineras av manliga representanter. Brevet publicerades och citerades även i ett stort antal tidningar. Brevkampanjen var en del av Folksams externa jämställdhetsarbete. För femte året i rad granskade och betygsatte Folksam jämställdheten i de svenske-registrerade börsföretagen. Enligt årets mätning är kvinnorepresentationen i de största börsbolagens styrelser endast 23,9 procent. Andelen kvinnor i ledningsgrupperna är blygsamma 14,2 procent.

Folksam klimatkompenserar

koldioxidutsläpp med trädplantering

Folksam fortsätter att klimatkompensera företagets årliga koldioxidutsläpp genom att plantera träd. Under 2008 planterade Folksam träd på en yta som motsvarar 213 fotbollsplaner, varav 79 (motsvarande 4 625 ton koldioxid) avser kompensation för Folksams egna utsläpp 2007. Resterande yta, 134 fotbollsplaner (motsvarande 7 882 ton koldioxid), planterades tack vare ett löfte i en pensionskampanj 2007, samt att 638 anställda valde att få trädplantering som julgåva från Folksam 2007. Totalt planterades uppskattningsvis 112 000 träd.

Chefer utbildas i mångfaldsfrågan

Under året erbjöds alla chefer möjligheten att genomgå en utbildning som syftade dels till att öka deras engagemang kring mångfaldsfrågan, dels till att belysa kopplingarna mellan mångfald, kompetens och affärsnytta. Utbildningen utmanade väletablerade tankesätt och öppnade för diskussioner som under 2009 ska omvandlas till aktiviteter.

Villaägare vägleds av Folksams värmeguide

Varje år kostar trasiga värmepumpar svenska villaägare miljonbelopp. Folksams värmeguide ger villaägare möjlighet att jämföra investeringar, driftskostnader och kli-

matpåverkan för olika typer av värmesystem. I guiden presenterar Folksam även statistik över vilka värmepumpar som går sönder oftast. Årets statistik visade att 73 procent av de skadeanmälda pumparna var yngre än fem år. Guiden innehåller även en checklista för inköp av nya värmesystem.

Aktiv rehabilitering av långtidssjukskrivna

Under året har Folksam vidareutvecklat sin rehabiliteringsprocess med syfte att säkerställa att medarbetarnas arbetsförmåga tas till vara på bästa sätt. Under 2008 startade Folksam även projektet "Aktiv rehabilitering av långtidssjukskrivna", som syftar till att tillvarata de långtidssjukskrivnas arbetsförmåga. Inom projektet erbjuds långtidssjukskrivna medarbetare en bedömning av arbetsförmågan, en handlingsplan för återgång i arbete och individuella stödinsatser.

Nya tjänstebilar säkrare och miljövänligare

Årets "Tjänstebilindex" visar att statliga verk och myndigheter köper de säkraste bilarna, tätt följda av landstingen. Offentlig sektor valde också de bästa bilarna ur miljösynpunkt. Det är tredje gången Folksam granskar bilinköpen i svenska kommuner, landsting, företag och statliga verk.

Mopedsymposium – forskarvärlden mot politikerna

Mopedolyckorna ökar dramatiskt bland ungdomar. Bara de senaste tio åren har skadefrekvensen närmare sexdubblats bland 15-åringar. Under året presenterade regeringen en, enligt Folksam, bristfällig mopedproposition. Med anledning av propositionen anordnade Folksam ett symposium och författade en debattartikel som publicerades på DN Debatt. Symposiet ledde bland annat till att flera motioner lades i riksdagen, som fattar beslut våren 2009.

Fyra decennier av kundtrygghet

Folksam insåg tidigt vikten av att skapa trygghet för kunderna. Under fyra decennier har kunderna erbjudits möjligheten att kontakta den opartiska Kundombudsmannen. När Kundombudsmannen har gjort en bedömning kan en rekommendation lämnas till Folksam att ändra sitt tidigare beslut. Under 2008 har Kundombudsmannen varit involverad i cirka 8 000 kundärenden rörande försäkring och sparande.

Bra ledare ger framgång

Folksams mål är att ha ledare som är trygga i att utveckla medarbetare och skapa lag. Under året gjordes därför flera satsningar på ledarutbildningar. Folksam genomförde dels en utbildning som syftade till att förbereda en grupp mellanchefer för högre chefsroller inom företaget, dels ett utvecklingsprogram för att identifiera potentiella framtida ledare inom Folksam. Folksam har även fortsatt satsningarna på coachande ledarskap.

”Fyra decennier av kundtrygghet”

Folksams Kundombudsman

Folksam – ett försäkringsbolag med hållbarhetsfrågor i fokus

Allt vi gör i livet har betydelse. Det spelar roll. Vad vi gör, väljer, säger och köper. Eller inte köper. Folksam erbjuder sedan 100 år tillbaka försäkringar, sparande och lån till kunder över hela Sverige. Varannan person, vartannat hem och var femte bil är försäkrade i Folksam. Vi är ett ömsesidigt bolag, vilket innebär att vi ägs av våra kunder. Vinsten går inte till aktieägare utan stannar hos våra kunder. Vi på Folksam är övertygade om att företag som ligger i framkant inom arbetet med miljö, mänskliga rättigheter, sociala frågor och anti-korruption är framtidens vinnare. Därför arbetar vi aktivt med hållbarhetsfrågor ur flera aspekter.

Vår vision är att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle där individen känner trygghet. För att göra det påverkar vi vår omvärld på olika sätt. Men vi är också noggranna med att sträva efter att leva som vi lär. Tack vare det kapital vi förvaltar åt våra kunder kan vi genom extern bolagsstyrning påverka stora företag i en positiv riktning. Vi arbetar även aktivt med sociala frågor, både gentemot våra egna medarbetare och gentemot omvärlden. Bland annat bedriver vi sedan många år trafikforskning i Sverige samt deltar i internationella samarbeten som stödjer utvecklingsländer. Allt detta sammantaget gör att vi bidrar till att komma lite närmare vår idé om ett bättre samhälle.

Den här hållbarhetsredovisningen ger en inblick i vad vi gör, både internt inom Folksam och externt för att påverka vår omvärld. Den speglar vår verksamhet och vårt resultat i sin helhet – ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Det här är Folksams sjätte hållbarhetsredovisning och den baseras så långt det är möjligt på Global Reporting Initiatives (GRI:s) riktlinjer G3 för hållbarhetsredovisningar. Folksam har för andra året i rad låtit redovisningen granskas av det oberoende revisionsföretaget KPMG.

Redovisningen vänder sig framför allt till kunder och medarbetare. Den går även att ladda ner från folksam.se.

Pengarna eller livet?

Fjolårets hållbarhetsredovisning inledde jag med frågan: ”Hur bred ska en marginal vara för att räcka till?” Om den gäller växt-huseffekten är det viktigt att vi fortfarande kan förfoga över ett förändringsutrymme och att så många som möjligt – ja helst hela världens regeringar och befolkningar – enas om hur förändringsutrymmet ska definieras och användas.

Ett år senare undrar jag ibland vad det fortfarande finns marginal för. I en debattartikel för några år sedan påpekade jag att näringsliv och industri behöver en ny kalenderflik de närmaste hundra åren. Under den skulle rymmas allt vi gör för att säkra näringslivets fruktbara överlevnad i en tidsålder där hela samhällsbygget undermineras av att vår planet säger ifrån.

Men vad gör vi? Ytligt sett kan det verka som om engagemanget för att lösa den globala klimatkrisen har flyttats över till att lösa den globala finanskrisen. Den världsberömde climatekonomen Nicholas Stern har visat att en till två procent årligen av ett lands bruttonationalprodukt räcker för att minska koldioxidutsläppen till en nivå som inte hotar vår civilisation. Alla inser att det är betydligt mindre pengar än vad som läggs på att neutralisera finanskrisen. Vissa industriledare ifrågasätter ännu slutsatserna från FN:s klimatpanel (IPPC). De viftas bort som utslag av politisering, hysteri och förtryck av minoritetsåsikter. Allt medan sublimt ohistoriska och demagogiska påpekanden om att koldioxid ändå ”är livets gas” får passera som djärvt sanningssägande – på tvärs mot en nästan hundra procentigt enig forskarvärld, utmålade som en hypnotiserad kaninflock.

Ekonomi och miljö kommunicerande kär!

Kan vi nå fram till den nödvändiga samsyn på klimatproblemet som är grundförutsättning för att kunna lösa det? Det är jag trots allt övertygad om, fast vi tycks ha svårt att synkronisera klockorna. Och det börjar bli bråttom.

I dag har vi två globala kriser med närmast oändliga risker och konsekvenser, om vi inte lyckas bromsa dem i deras anlopp. Den ena, finanskrisen, handlar om det ekonomiska system som när oss. Den andra, klimatkrisen, handlar om det ekologiska system som bär oss.

Ekonomi och miljö är kommunicerande kär. Många problem vi upplever i dag kan förklaras av att denna enkla systeminsikt alltför sällan präglat den industriella världens konkreta handlingsmönster. Nu har problemen vuxit och deras utvecklingstakt accelererat så till den grad, att man nästan kan säga att ekonomin och miljön äter varandra – systematiskt. Problemen måste åtgärdas parallellt, eftersom de förutsätter varandras lösning.

Om vi renodlar dilemmat i en välkänd fras, skulle man kunna säga: Pengarna eller livet? fast med den skillnaden att nu gäller det att kunna välja bägge alternativen, att hitta en fungerande syntes för framtiden. Det finns en hävstångseffekt i själva utgångssituationen: Lösningen av rådande finansiella kris erbjuder också ett stort utrymme för att lösa klimatkrisen. Huvudsakligen genom att införa ny energiteknik och ställa om vårt energisystem så att vi producerar energin mer hållbart och använder den effektivare; till exempel inom uppvärmning och transporter. I stället för att tala om utrymme som erbjuds skulle jag kunna säga att det är en tvingande förutsättning att utnyttja utrymmet om man vill skapa en ny funktionell helhet. Men här väljer jag att definiera det som möjlighet, en gyllene chans.

**Det är bättre att förverkliga
en chans än att foga sig i
ett tvång.**

Omvälvande, inte omstörtande

Finanskrisen har funnits i korten minst tjugo år och illustrerar att ju längre man ignorerar en finansiell risk, desto svårare konsekvenser får den. Detsamma gäller ekologiska risker. Nu har de rika länderna drivit in i en längre period av recession och lägre tillväxt på grund av hela denna problematik.

Det är hög tid att bygga upp ett mer transparent och kontrollerbart finansiellt system och harmonisera det med vad klimatproblemen kräver för att kunna dämpas och avvärjas. En fortsatt ökning av koldioxidutsläppen tar långsamt strypgrepp på den ekonomiska tillväxten. De globala koldioxidutsläppen måste minskas med minst 50 procent till 2050 – eller med 80 procent i de rika länderna, vars utsläpp ligger över världsgenomsnittet.

För att ha en möjlighet att klara detta måste den offentliga och privata sektorn samarbeta i varje land, men på ett strukturerat sätt, där gränsöverskridande organisationer som EU och FN spelar en framträdande roll.

Den privata sektorn måste investera för att återigen bygga upp den finansiella dynamiken i systemet, medan den offentliga ska forma tydliga incitament och ett gynnsamt investeringsklimat. I genomsnitt en triljon dollar om året – en miljard miljarder – kommer att satsas på energins infrastruktur fram till 2030, enligt det internationella energisamarbetet IEA. Om merparten av dessa infrastruktursatsningar blir koldioxidsnåla öppnas för nya marknader och ett stort efterfrågetryck i ekonomin.

Omställningen till en koldioxidsnål samhällsstruktur kan bli omvälvande. Men omvälvande betyder inte omstörtande. En omställning är tvärtom nödvändig för tillväxttankens fortbestånd.

Staten och kapitalet

Tillväxt i svåra kristider förutsätter vikten av effektivt samarbete mellan privat och offentlig sektor. Hur samarbetet ska se ut har varit en ständig tvistefråga i den offentliga debatten, beroende på vilka frågor som dominerat.

För att renodla: Ska den offentliga sektorns resurser bara anses användbara som brandsegel, exempelvis när ett ekonomiskt och ekologiskt inferno redan är ett faktum? Eller är det mer funktionellt att använda dem konsekvent som styrmedel, något som aktivt bidrar till att förändra en belägenhet och undvika förutsebara problem? Varför utses staten så ofta till det demokratiska samhällets svarta får när en fri folkmajoritet behöver dess stödfunktioner som bäst?

Nu bör Sverige utnyttja den förhållandevis starka budget vi har för att hålla uppe aktiviteten i ekonomin. För mig är huvudpoängen med själva budgetinstrumentet att vi kan göra bruk av det i utsatta lägen, som vi upplever nu. Det gäller att rätt värdera krisen – inte bara den mest näralliggande akuta, som har med den finansiella och reella ekonomin att göra. Utan även den mer långsiktigt akuta, som handlar om ett förändrat klimat och miljöförstöring.

Klimatkrisen kräver minst samma mått av samordning och nytänkande som den finansiella för att kunna lösas.

Nicholas Stern menar att vi riskerar skador av en omfattning och kostnad motsvarande bägge världskrigen om vi inte inser krisernas samspel och börjar agera nu. Bara skogsskövlingen i världen står för 20 procent av koldioxidutsläppen i dag.

En offensiv försiktighetsprincip

Näringslivet bär på en viktig del av lösningen, eftersom vår verksamhet är både välfärdsskapande, energikrävande och klimatförstörande. Bör detta faktum göra oss offensiva eller defensiva? Jag blir inte svaret skyldig. Något annat än en oförfärat offensiv satsning på att radikalt förbättra miljöns, ekonomins och den sociala välfärdens samspel vore katastrofalt.

Men huvudvapnet i vår offensiva arsenal måste ändå bli – försiktighetsprincipen. Här tänker jag återigen på den gigantiska offentliga uppmärksamhet som ett litet antal forskare och opinionsbildare har fått genom intyganden om att klimatkrisen och växthuseffekten är en myt, en ”konspiration”.

Låt oss trots detta våga anta, att FN:s klimatpanel, klimatoekologen Nicholas Sterns och en överväldigande del av det internationella forskarsamhället har rätt om växthuseffekten och dess potentiellt katastrofala skadeverkningar – ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Även om några få procent av denna väl underbyggda hypotes återstår obevisad, gör vi inte bäst i att agera som om den är sann? Om vi besvarar frågan jakande och agerar därefter, så iakttar vi försiktighetsprincipen.

Om vi sextio år framåt i tiden till äventyrs får erkänna, att hypotesen trots allt inte överensstämde med verkligheten, så står vi förvisso där med tvättad hals och hållbart energisystem, vind- och solkraft i stället för kol och olja, bilar som går på rena miljöbränslen och så vidare. Jag är övertygad om att vi i den situationen inte behöver känna oss överdrivet bankrutta, ett tillstånd jag tyvärr tror vi kommer att närma oss snabbt om vi låter "livets gas"-entusiasterna råda över vårt vägval.

På de följande sidorna redovisar Folksam sitt hållbarhetsarbete under 2008. Vid detta års början hade vi planterat cirka 330 000 träd i Uganda och Mexiko för att upprätthålla Folksams nollutsläpp av koldioxid i atmosfären. Till mina näringslivskolleger vill jag säga:

**Ta kopplingen mellan
ekonomi och miljö på allvar,
låt den genomsyra er industriella
verksamhet på allvar.**

Diskussionen om varför, hur och när har vi redan haft, även om den inte resulterat i mycket mer än uppehållande strategier. Vi kan inte bara tala om ett val längre, vi måste välja nu för att kunna göra det i morgon också. Annars trycker vi på vår egen avstängningsknapp. Tänk er jordklotet som en enda storbank och en bankchef som beklagar: Era pengar är värdelösa för oss. Men har ni klorofyll?

Anders Sundström
Vd Folksam

**”... vid detta års
början hade vi
planterat cirka
330 000 träd ...”**

Folksam 100 år!

Folksam föddes den 1 juni 1908 när Julius Jönsson tecknade den första försäkringen i den ömsesidiga brandförsäkringsföreningen Samarbetet på Västmannagatan i Stockholm. Han köpte brandförsäkringen på 1 000 kronor till en kostnad av 40 öre. Det var starten på Folksams hittills hundraåriga historia.

I samband med jubileet har en rad olika aktiviteter genomförts, både internt för personalen och externt för Folksams kunder och allmänheten. Nedan följer ett axplock av de aktiviteter som arrangerats under året.

Hjälmen spelar roll

Under cykelsäsongen delade personal från Folksam ut 50 000 cykelhjälm till cyklister på 78 orter över hela landet. Förutom de hjälmar som delades ut till allmänheten fick alla som arbetar på Folksam en egen cykelhjälm. Målet med kampanjen var att öka kännedomen om Folksam och vårt arbete med trafiksäkerhetsforskning. Kampanjen blev väl mottagen såväl av cyklister över hela Sverige som i media och bland personalen. Den belönades även med första pris i kategorin ”Årets Profil- och Promotionkampanj” i tävlingen ”Promotionbiet”, som arrangeras av Svenska branschföreningen för Profil- och Reklamartiklar.

Seminarieturné om miljö, trafiksäkerhet och ansvarsfulla placeringar

Under februari till april genomförde Folksam en seminarieturné över hela landet. Ett 20-tal seminarier om miljö, trafiksäkerhet och ansvarsfulla placeringar arrangerades för befintliga och potentiella kunder på 14 orter i Sverige. På varje seminarium fanns, förutom experter från Folksam, en lokal föredragshållare, artist eller idrottare på plats som dragplåster. Varje seminarietillfälle bestod av tre föredrag på cirka 30 minuter vardera.

Folksams miljöpris till Dem Collective

Under 100-årsjubiléet delades Folksams miljöpris ut för första gången. Priset gick till klädföretaget Dem Collective och delades ut av kung Carl XVI Gustaf i samband med det officiella 100-årsfirandet den 28 maj. Dem Collective belönades för att de med stor

innovationskraft, rättvisepatos och omtanke om miljön har skapat ett unikt koncept som kommer att vara ett föredöme för många, inte bara inom modebranschen.

Utställning om Folksams 100-åriga historia

I juni invigdes en utställning om Folksams 100-åriga historia. Utställningen visades i ett galleri på Folksams huvudkontor i Stockholm och bestod av filmer, fotografier, historiska dokument, säljkampanjer, kamratföreningar och affischer. Mycket av materialet visades för första gången i utställningen.

150 000 Folksamreflexer lyser upp höstmörkret

Under hösten delade Folksam ut 150 000 reflexer över hela landet. Mer än 500 medarbetare på närmare 80 orter över hela landet delade ut reflexerna till allmänheten. I samband med utdelningen passade Folksam på att informera om att reflexer blir gamla och att de därför bör bytas ut varje år. Vid utdelningen kommunicerades budskapet ”Reflektera över din pension” och det fanns möjlighet att fylla i ett kontaktkort för bokning av ett personligt möte med Folksam.

Jubileumsskrift över Folksams historia

I samband med jubileet har Folksam producerat en jubileumsskrift över bolagets historia. Boken finns på både svenska och engelska och delades under året ut till medarbetare och samarbetspartners. I boken kan man läsa om såväl försäkringsrörelsen i Sverige mellan 1908 och 2008 som om Folksams roll i samhället.

Cirka 30 000 träd i present

Vi på Folksam är måna om att bidra till en bättre miljö och minskade klimatförändringar. Därför stod träd högst på önskelistan, framför blommor och presenter, i samband med 100-årsjubileet. Hittills har 500 000 kronor skänkts i Folksams namn till Vi-skogen och klimattjänsten ZeroMission (Klimatkompensation genom trädplantering).

Stort tårtkalas

100-årsjubileet har firats hela året över hela landet och den 2 juni ordnades ett nationellt tårtkalas på Folksams kontor runt om i Sverige för alla medarbetare och kunder. Bara till huvudkontoret i Skanstull hade 2 000 bakelser köpts in och huset hade dekorerats med blommor och blå-gula ballonger.

**”150 000 Folksam-
reflexer lyser upp
höstmörkret”**

Folksams policyer

Ledningssystem för hållbar utveckling

Folksams ledningssystem för hållbar utveckling grundar sig i Folksams vision, som beskrivs i Folksams visionsskrift. Skriften belyser Folksams roll som det kundägda företaget inom försäkring och sparande, men visar också Folksams gemensamma övergripande mål och beskriver hur Folksam ska agera för att nå målen. Skriften fungerar som en ledstjärna för allt arbete inom Folksam.

Policydokument fastställda av styrelserna

Folksamgruppen består av en koncern för livförsäkring och sparande samt en koncern för skadeförsäkring. Var och en av koncernerna företräds av en styrelse. Båda styrelserna består av kundrepresentanter från de svenska folkrörelserna, från Kooperationen, fackföreningsrörelsen samt idrottsrörelsen och äldrekollektivet. Styrelserna fastställer årligen dels en arbetsordning, dels en strategisk agenda. Folksam har ett antal övergripande funktioner som ska garantera att alla regler följs och att alla slags risker för verksamheten minimeras.

Några av de viktigaste funktionerna är revisions- och ersättningsutskott, som är utskott till styrelserna, internrevisionen samt lekmannarevisorerna, vilka granskar den interna kontrollen. Vidare finns funktionen Compliance, som ska kontrollera och granska regelefterlevnad i verksamheten, samt Risk Management, en funktion för strukturerad riskkontroll. Riskhanteringen är under utveckling och som ett led i denna process har en Chief Risk Officer (CRO) utsetts. CRO-funktionen är under uppbyggnad och utgör en del av Folksams anpassning till regelverket Solvens II. Av samma skäl görs för närvarande en översyn av complianceverksamheten.

Därutöver har styrelsen fastställt ett antal instruktioner och policydokument som ligger till grund för verksamheten.

Organisering av arbetet med hållbar utveckling

Folksamgruppens olika verksamheter arbetar i enlighet med Folksams ledningssystem för hållbar utveckling. Delar av verksamheten, nämligen de som berör miljö, trafiksäkerhetsforskning och extern bolagsstyrning, har en mer uttalad inriktning mot att

arbeta med hållbarhetsfrågor och har organisatoriskt placerats i Vd-staben, som leds av en av Folksamgruppens vice vd:ar. Vart och ett av områdena har ansvariga chefer med uppgift att driva arbetet enligt verksamhetsplaner och budgetar. Uppföljning av arbetet görs årligen till vice vd. Delar av arbetet rapporteras även till styrelserna i Folksam Sak och Folksam Liv.

Inom Vd-staben är även Kundombudsmannen organiserad. Kundombudsmannens verksamhet är dock särskild från övriga Folksamgruppen och har fått sitt uppdrag från Folksamgruppens två olika bolagsstämmor, till vilka man årligen lämnar en verksamhetsrapport. Kundombudsmannens årsrapport finns tillgänglig på folksam.se. Utöver detta finns en personalenhet, som arbetar med olika typer av medarbetarfrågor. Folskams personaldirektör är övergripande ansvarig för uppföljning av personalenhetens arbete. Delar av arbetet rapporteras årligen i Folskams års- och hållbarhetsredovisning.

Exempel på övergripande regelverk

- Etiska regler
- Folskams vision
- Regler mot penningtvätt och finansiering av allvarlig brottslighet
- Försäkringstekniska riktlinjer
- Policy för informationssäkerhet
- Internkontroll
- Klagomålshantering avseende finansiella tjänster
- Riktlinjer för hantering av konkurrenslagsfrågor
- Ledningsorganisation
- Miljöpolicy. Delar av Folksam är miljöcertifierade enligt ISO 14001
- Placeringsreglemente
- Återförsäkring
- Extern bolagsstyrningspolicy
- Riktlinjer för hantering av intressekonflikter

Folskams vision

Vi ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle där individen känner trygghet.

Folskams värderingar

- Trygghet
- Engagemang
- Medmänsklighet
- Professionalism

Övergripande mål

Folskam ska ha försäkrings- och sparandebranschens mest nöjda kunder.

Affärsidé

Att i samverkan med kunderna skapa och tillhandahålla ett fullsortiment av trygghetslösningar med hög kvalitet, största möjliga trygghet och bästa ekonomiska nytta. Folskam ska i första hand tillgodose de behov som delas av många.

Ekonomiskt perspektiv

Folksam förvaltar cirka 200 miljarder kronor för drygt fyra miljoner kunders räkning. Det ger oss makt att påverka och långsiktigt förändra vårt samhälle. Allt kapital vi förvaltar, oavsett om det handlar om fonder, försäkringsportföljer eller enskilda uppdrag, omfattas av etiska placeringskriterier.

Vi är övertygade om att företag som tar ansvar för miljö och mänskliga rättigheter är mer lönsamma på sikt. Genom våra kriterier gällande miljö, mänskliga rättigheter och korruption påverkar vi därför de företag vi investerar i. Vissa företag har vi dock aktivt valt att inte placera i, oavsett hur liten deras miljöpåverkan är eller hur bra arbetsmiljö de har. De uteslutande kriterierna är tobak och klustervapen. Vår ambition att påverka företag att ta sitt samhällsansvar är i högsta grad ett publikt arbete. Folksam publicerar årligen rapporter och index där vi redovisar information om företagens arbete inom bland annat miljö, mänskliga rättigheter och jämställdhet.

En del i vårt arbete med att påverka samhället är att vi varje år träffar eller skriver brev till ett stort antal företag och berättar vad vi anser de kan förbättra. Fler och fler företag tar de krav vi ställer på dem på allvar. Under året har vi bland annat sett att 75 procent av de stora och medelstora företagen tar upp hållbarhets- och miljöfrågorna på ett enligt Folksam relevant sätt. Det är tydligt att ökade krav gällande börsvärde, ägarspridning och omsättning bidrar till ett bättre arbete med mänskliga rättigheter och miljöfrågor. Om ett företag ignorerar våra förbättringsförslag kan det i värsta fall leda till att vi säljer vårt innehav i bolaget.

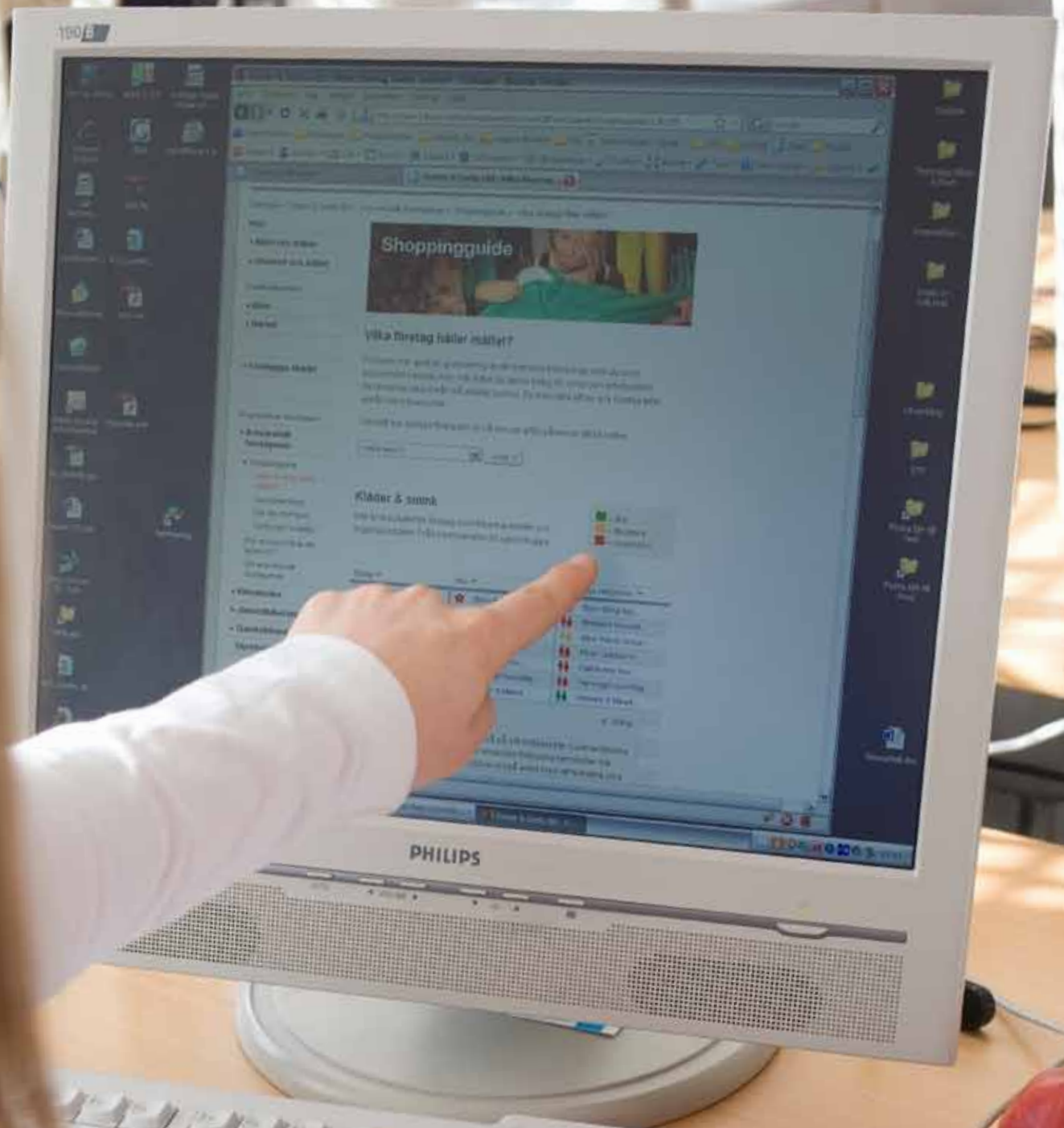
Dialog hjälper företag att förbättra sitt arbete inom mänskliga rättigheter och miljö

Folksamns arbete med att påverka företag att ta sitt samhällsansvar är framgångsrikt och förbättras stegvis. Arbetet sker bland annat genom aktiv bolagsstyrning.

Under 2008 uppgick antalet granskade bolag vad gäller miljö och mänskliga rättigheter till 2 327. De 20 företag som löpte störst risk att råka ut för incidenter beträffande miljö och mänskliga rättigheter identifierades och kontaktades med ett erbjudande om en genomgång av deras risksituation. Som ett resultat av granskningen har flera företag efter dialog med Folksam infört riktlinjer och mål

Shoppingguide

Vilka företag tiller matljet?

Det finns ett stort antal företag som tiller matljet i Sverige. De mest kända är de som tiller matljet i Sverige. De mest kända är de som tiller matljet i Sverige.

Det finns ett stort antal företag som tiller matljet i Sverige. De mest kända är de som tiller matljet i Sverige.

Klasser & smaker

Det finns ett stort antal klasser och smaker som tiller matljet i Sverige. De mest kända är de som tiller matljet i Sverige.

Klass	Smak
Är	...
...	...
...	...

för sitt miljöarbete eller sitt sätt att arbeta med mänskliga rättigheter. Även massmedia har uppmärksammat flera av Folksams viktigaste argument i frågor om bolagsstyrning, något som har bidragit till att frågornas tyngd ökat.

Näringslivets bråkigaste kvinna

Tidningen Passion for Business utsåg under året Carina Lundberg Markow, chef för ansvarsfullt ägande på Folksam, till ”näringslivets bråkigaste kvinna”. Tidningen delar ut priset för att visa att det är de bråkiga kvinnorna som gör skillnad i arbetslivet, som lyfter de bortglömda frågorna och vågar säga ifrån när det behövs.

Shoppingguide vägledde i julhandeln

Inför julen 2008 publicerade Folksam för första gången ”Shoppingguiden”. Med guiden vill Folksam bland annat hjälpa konsumenterna att utöva sin konsumentmakt för att påverka butikerna att ta större ansvar för miljö och mänskliga rättigheter. Guiden, som bygger på ”Folksams index för ansvarsfullt företagande”, belyser börsnoterade företag som vänder sig till konsumentmarknaden för deras miljöarbete och arbete med mänskliga rättigheter. I guiden uppmanas konsumenterna att ställa krav på företagen genom att ställa konkreta frågor. Det gick bland annat att ställa dessa frågor till företagen via folksam.se. Folksam samlade ihop frågorna och vidarebefordrade dem till de berörda företagen. Det fanns även möjlighet att beställa ett kom-ihåg-sms innehållande tre frågor att ställa när man var på plats i en butik. Frågorna formulerades i samarbete med klädtillverkaren Dem Collective.

Nordiskt samarbete koordinerar bolagsstyrning

Folksam startade under året samarbetet Nordic Engagement Cooperation, NEC, tillsammans med norska KLP och finska Ilmarinen. Syftet är att koordinera bolagsstyrningsaktiviteter riktade mot noterade innehav med avseende på miljö, mänskliga rättigheter och övriga ägardialoger. Fokus kommer framför allt att riktas mot ett tjugotal företag där överträdelser av internationella riktlinjer och konventioner har konstaterats. Målsättningen är att åstadkomma en aktiv dialog med cirka tio företag.

Studie om näringslivets belöningsystem visar på brister

På Folksam är vi övertygade om att ett bra belöningsystem höjer motivationen och prestationen hos de anställda. Folksam har under året genomfört en studie av näringslivets belöningsystem de senaste åtta åren. Studien visar att det fortfarande finns stora brister, exempelvis saknas en bedömning av de finansiella effekterna i de allra flesta fallen. Ofta utvärderas endast personalmotivet, även om det sällan redovisas i siffror för exempelvis personalnöjdhet eller personalomsättning. I några fall har företagen gjort en ansats att värdera lönemotivet, det vill säga hur den totala lönekostnaden påverkas och kan anpassas till resultatet. Inget företag i studien har gjort en utvärdering av incitamentsmotivet, om belöningsystemen har en positiv effekt på resultat eller måluppfyllnad. Det är därför mycket svårt att säga om denna typ av löner har någon positiv effekt för aktieägarna.

Några av de viktigaste resultaten i studien är att det inte finns några tydliga samband mellan bolag med aktierelaterade incitamentsprogram och aktieavkastning. Studien visar även att det

under de senaste åtta åren varit bättre att ha aktier i ett bolag utan belöningsssystem, samt att det lönar sig bäst med belöningsssystem i industri- och råvarubranschen. Sämst lönar det sig i personalintensiva bolag. Både åttaårs- och femårsavkastningen talar för att det är bättre för aktieägarna att bolaget inte har incitamentsprogram.

Granskning av börsbolagens belöningsssystem är en viktig del i bolagsstyrningen. I förlängningen säkerställer detta en bra avkastning för Folksams kunder.

Folksam markerar missnöje mot information om ersättningssystem

De svenska börsbolagen har förbättrat sin information om ersättningssystemen till aktieägarna. Det tillhör numera undantagen att företagen inte inkluderar relevant information om aktieprogram, fast och rörlig lön samt pension i sina årsredovisningar. Trots förbättrad information finns det fortfarande stora brister. Det saknas även i stor utsträckning utvärderingar och uppföljningar av befintliga system. I många fall saknas koppling till avkastning gentemot konkurrenter. Beskrivningarna är, om än omfattande, fortfarande svårgenomträngliga.

Folksam har under året markerat sitt missnöje mot dessa brister bland annat genom att rösta mot förslagen på flera bolagsstämmor. Dessvärre har en majoritet av aktieägarna stöttat förslagen. Folksam har även presenterat ett förslag om framtagande av gemensamma riktlinjer för de institutionella ägarna i dessa frågor via Institutionella ägares förening. Det har dock hittills varit svagt intresse för förslaget hos övriga medlemmar i föreningen.

Folksams arbete påverkar utländska bolagsstämmor

Sedan 2005 använder Folksam även sitt inflytande för att rösta vid utländska bolagsstämmor, dels genom elektronisk röstning, dels genom ett röstningssamarbete i Europa. Folksam är tillsammans med flera andra ömsesidiga försäkringsbolag aktiva i EURESA institut och ICMIF, International Cooperative and Mutual Insurance Federation. Under året träffades parterna på ett möte i Paris för att diskutera och vidareutveckla samarbetet och utbyte av röstningsrekommendationer.

Grupptalan

Under 2008 tog avdelningen för Ansvarsfullt ägande över arbetet med Folksams amerikanska grupptalansmål – så kallade class actions. Det resulterade under året i att närmare 2 miljoner dollar betalades in till Folksam.

Folksams internationella samarbeten

Folksam har lång erfarenhet av internationella samarbeten. Det globala engagemanget startade redan 1922 då Folksam gick med i ICMIF – International Cooperative and Mutual Insurance Federation. Nedan redovisas några av de internationella samarbeten Folksam är en del av, samt vilka resultat som uppnåddes under 2008.

Ekonomiskt stöd till försäkringsbolag i utvecklingsländer

Folksam har tagit ställning för ett långsiktigt engagemang för att minska fattigdomen i utvecklingsländer.

Detta ställningstagande innebär bland annat att vi sitter med i styrelsen och finansutskottet för Allnations, ett aktiebolag som skapades under ICMIF år 1966.

Målen för Allnations verksamhet är att stödja utvecklingen i medlemsbolag som har ekonomiska svårigheter, att assistera vid bildande av nya ömsesidiga och/eller kooperativa försäkringsbolag genom investeringar samt att se till att ägarna får rimlig avkastning på investerat kapital.

Det finns nu två aktuella investeringar: 18 juli signerades ett låneavtal mellan Coopseguros, Ecuador, och Allnations på USD 300 000. Deras målsättning är att skapa försäkring och mikroförsäkringsprogram. Den andra investeringen skedde 2006 då ett lån på USD 250 000 gavs till SURCO i Uruguay. Under 2008 inkom deras andra återbetalning på detta lån, vilket visar på en positiv utveckling.

Mikroförsäkringar i Kenya

Folksam har, tillsammans med Kooperation Utan Gränser, startat ett projekt kring mikroförsäkringar för låginkomsttagare i Kenya, projektet sker i samarbete med CIC, Cooperative Insurance Company, i Kenya. Mikroförsäkringarna riktar sig till låginkomsttagare och täcker hälsa, liv och begravning för hela familjen. Målsättningen är att mer än 200 000 familjer ska omfattas av försäkringen år 2010.

Försäkringen kostar en krona per dag.

Projektet var ett av tio innovativa mikroförsäkringsprojekt som blev utvalda bland 140 ansökningar att erhålla medel från ILO och Bill and Melinda Gates Foundation.

Översvämningsbidrag till Indien

Folksam har under året skickat bidrag till Indien, som blev hårt drabbat av översvämningskatastrofer i slutet av 2008. Genom Disaster Relief Network, DNR, har Folksam skänkt 5 000 brittiska pund för att medlemmar av SEWA, Self Employed Women's Association, ska kunna bygga nya hus och få tillgång till medicin. DNR bildades av ICMIF år 2005. DNR har som mål att erbjuda stöd till områden som drabbats av naturkatastrofer. Både Folksam och SEWA är medlemmar av ICMIF.

Föredrag om jämställdhet och hållbarhet

Under året har Folksam anordnat ett antal föredrag om jämställdhet och hållbarhet på efterfrågan av besökare från bland annat Kirgizistan, Ukraina och Filippinerna. Besökarna representerade exempelvis parlament, länsstyrelser och fackföreningar. Folksam har även haft besök från bland annat Tasmanien, Kanada och Finland.

Samarbeten för en hållbar värld

Folksam samarbetar med FN-initiativet Principer för ansvarsfulla investeringar, UNPRI, angående utvecklingen av bolagsstyrning på internationell nivå. Principerna lanserades under 2006. Vid halvårsskiftet 2008 motsvarade det totala förvaltade kapitalet hos de investerare som skrivit under principerna 14 000 miljarder dollar. Under 2008 medverkade FN:s före detta speciella sändebud för mänskliga rättigheter, Mary Robinson, vid ett jubileumsföredrag med anledning av Folksams 100-årsjubileum.

Folksam har också ett samarbete med Institutionella ägares förening gällande regleringsfrågor på aktiemarknaden. Den viktigaste frågan under 2008 handlade om att stärka minoritetsägarskyddet i de nya take-over-reglerna.

Folksam medfinansierar skandinaviskt sekretariat för CDP

Folksam fortsatte under 2008 att medfinansiera det skandinaviska sekretariatet för Carbon Disclosure Project (CDP) i Stockholm. Syftet med sekretariatet är att stärka engagemanget för klimatfrågan hos skandinaviska investerare. Globalt representerar investerarna som deltar i CDP 55 000 miljarder dollar.

Ökad klimatmedvetenhet hos börsbolagen

Medvetenheten om den egna klimatpåverkan har ökat väsentligt bland dagens börsbolag. Folksam presenterar sedan tio år tillbaka "Folksams Klimatindex", i vilken börsbolagens koldioxidutsläpp mäts. Bäst under 2008 var Telia Sonera som fick 4,5 stjärnor av fem möjliga. Av de energiintensiva företagen var SKF bäst med tre stjärnor. Mätningen baserades på en undersökning genomförd av Carbon Disclosure Project, där 63 svenska börsnoterade bolag uppmanats registrera svar på projektets hemsida. Syftet med "Folksams Klimatindex" är att uppmuntra svenska företag att bedriva ett mer systematiskt klimatarbete.

Fortsatt låg andel kvinnor i börsbolagens styrelser

För femte året i rad har Folksam granskat och betygsatt jämställdheten i de svenskregistrerade börsföretagen. 2008 gjordes en djupanalys av 24 bolag, till skillnad från tidigare år då samtliga börsbolag granskats. Årets mätning visar dessvärre att kvinnorepresentationen i börsbolagen är fortsatt låg. I de största börsbolagens styrelser ligger den på endast 23,9 procent. Andelen kvinnor i ledningsgrupperna är blygsamma 14,2 procent. Till "Årets jämställdhetsföretag" utsågs Swedbank, vars styrelse består av 60 procent kvinnor och ledningsgrupp av 33 procent kvinnor. Swedbank fick därmed fyra stjärnor av fem möjliga i undersökningen. Minst jämställda i årets mätning var Skanska, Scania, Volvo, Sandvik och SSAB, som bara fick en stjärna var.

Syftet med "Folksams Jämställdhetsindex" är att lyfta fram de företag som lyckas bra och därigenom hålla liv i debatten om jämställdhet i näringslivets toppskikt. Bristen på jämställdhet är inte bara ett kvinnoproblem utan även ett företagsproblem. Ett jämställt bolag tar bättre vara på kompetensen och har därför bättre förutsättningar att öka lönsamheten. Den långsiktiga lönsamheten i företag skadas när människor inte får en chans att komma in i styrelserummen på grund av kön, ålder, nationalitet eller för att de tillhör fel nätverk. Delvis tack vare Folksams arbete redovisar betydligt fler företag sina mål för jämställdhet i dag jämfört med tidigare.

Under året skickade Folksam även ett öppet brev till utvalda styrelser som domineras av manliga representanter. Brevet publicerades och citerades i ett stort antal tidningar.

Kartläggning av ansvarsfullt företagande

Folksam arbetar aktivt för att påverka företag att bedriva ett ansvarsfullt företagande. Det innebär att företag ska ta ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt ansvar för konsekvenserna av sin verksamhet. Under 2008 presenterades "Folksams index för ansvarsfullt företagande" för tredje gången. För andra året i rad fick ABB högsta betyg för sitt arbete med mänskliga rättigheter och SKF fick för tredje året i rad topplaceringen för sitt miljöarbete. Volvo fick det sammantaget högsta betyget vad gäller både mänskliga rättigheter och miljö.

För tredje året i rad placerade sig skogsbranschen i topp både vad gäller miljö och mänskliga rättigheter i en jämförelse mellan branscher. Medie- och underhållningsbranschen fick en bottenplacering gällande miljö. Kemi-, olje- och gasbranschen hamnade i botten avseende mänskliga rättigheter.

"Folksams index för ansvarsfullt företagande" är den första undersökningen som kartlägger de svenska börsföretagens offentligt redovisade arbete med miljö och mänskliga rättigheter. Målet är att inspirera fler företag att ta större ansvar och arbeta mer aktivt med miljö och mänskliga rättigheter.

Folksam agerar i specifika incidenter

Folksam har under året även haft en rad kontakter med företag rörande specifika incidenter. Nedan berörs några exempel.

Carnegie

I slutet av oktober meddelade Carnegie att bolaget tvingats ta ett nödlån på en miljard kronor samt att man fått ett lånelöfte om maximalt 5 miljarder kronor av Riksbanken.

Ett tillsynsärende, som resulterade i att Carnegies banktillstånd drogs in, hade redan då inletts av Finansinspektionen. Beslutet i tillsynsärendet ändrades sedan till en varning när staten via Riksgälden tog över banken och dotterbolagen. Riksgälden meddelade senare att banken skulle säljas, vilket innebar att det börsnoterade holdingbolaget Carnegie förlorade äganderätten. Detta påverkade aktiernas värde mycket negativt. Folksam medverkade vid den extra bolagsstämman där en ny styrelse tillsattes och en kontrollbalansräkning upprättades.

Hennes & Mauritz

Under året har medierna rapporterat om att det förekommit sexuella trakasserier och fysiskt våld på en fabrik som ägs av en av Hennes & Mauritz (H&M:s) underleverantörer, House of Sunshine i Bangladesh. Med anledning av detta kontaktade Folksam företaget som meddelade att man ser mycket allvarligt på saken och att inga former av trakasserier hos leverantörerna tolereras. Efter en undersökning på plats meddelade H&M att man inte hittat något som stöder anklagelserna om sexuella trakasserier och fysisk bestraffning av de anställda i fabriken. Den slutsatsen får även stöd av en lokal fackförening, NGWF (National Garment Workers' Federation), med god insyn i fabriken.

H&M har under en längre tid varit observanta på eventuella överträdelser mot sin uppförandekod på fabriken House of Sunshine. Tidvis har de övervägt att avsluta samarbetet. De har nu beslutat att fortsätta produktionen tills vidare, då fabriken har bytt ut ledningen och genomfört en rad förbättringar. Bland annat har man inrättat en Worker Welfare Committee och ett Grievance System, där de anställda kan framföra klagomål.

Assa Abloy

Det framkom under hösten uppgifter om att Assa Abloy hade en fabrik på ockuperat område i Gazaremsan i Palestina. Folksam framförde till företaget att vi såg allvarligt på detta, då vi bedömde det vara ett brott mot Genèvekonventionen. Efter Folksams kontakter med företagsledningen meddelade Assa Abloy att de ska avveckla sitt engagemang i fabriken och flytta verksamheten.

Folksam säljer innehav i utländska bolag efter dialog

Folksam försöker så långt det går att påverka de bolag vi investerar i. Men ibland når dialogen en punkt där det är svårt att se att några framsteg i företagets hantering av miljön eller mänskliga rättigheter kommer att ske. Under 2008 har detta varit fallet med Wesfarmers och Alstom som slutligen ledde till att Folksams bolagsstyrelse beslutade att sälja Folksams innehav i bolagen. Folksam var även i kontakt med ytterligare två bolag, där vi dock bedömer att det fortfarande finns möjlighet att påverka.

Utländska bolag Folksam kontaktat under 2008

(orsaken anges inom parentes):

- Wesfarmers (Import av fosfater från det av Marocko ockuperade Västsahara.)
- Alstom (Brott mot mänskliga rättigheter i samband med bygget av Merowe-dammen i Sudan.)
- G4S (Brott mot mänskliga rättigheter.)
- Veolia (Brott mot internationella överenskommelser gällande ockuperad mark på Västbanken.)

Klustervapenkonvention

Den nya klustervapenkonventionen, den så kallade Oslokonventionen, ledde till att Folksam under 2008 sålde sina innehav i de företag som tillverkar och/eller säljer klustervapen. Konventionen är av samma karaktär som Ottawakonventionen mot minor och Pariskonventionen mot kemiska vapen.

Klustervapen släpps från flygplan eller skjuts upp med raket, och öppnas på vägen till målet så att de mindre bomberna sprids över ett större markområde. De består av en behållare som innehåller ett stort antal mindre bomber eller stridsdelar, i vissa fall flera tusen. Användandet av klustervapen är kontroversiellt på grund av att alla klustervapnens sprängladdningar inte detonerar, utan ligger kvar som blindgångare, vilket försvårar återuppbyggnaden av ett bombat område.

Kvinnliga styrelseledamöter yngre och mer välutbildade

2008 presenterades för andra gången en undersökning av styrelseledamöters kompetens. Kartläggningen visar att de kvinnliga styrelseledamöterna i genomsnitt har högre utbildning än de man-

liga och dessutom är yngre. Ingen av de kvinnliga ledamöterna i kartläggningen saknar helt gymnasial eller akademisk utbildning, vilket däremot sju procent av de manliga ledamöterna gör. I förra årets kartläggning saknade åtta procent av de manliga ledamöterna utbildning.

Kvinnorna är i genomsnitt 5,9 år yngre än sina manliga styrelsekollegor. Genomsnittsåldern för kvinnor är 51,9 år, jämfört med 51,2 år i 2007 års kartläggning. Genomsnittsåldern för män är 57,8 år, jämfört med 57,9 år i 2007 års kartläggning. Hela 44 procent av ledamöterna är över 61 år gamla, vilket tydligt visar att det kommer att behövas betydande nyrekryteringar inom de närmaste tio åren. Totalt granskades 214 ledamöter från Stockholmsbörsens OMXS30.

Folksams arbete med Corporate Governance	2008	2007	2006	2005	2004
Antal företag där Folksam fört en aktiv dialog	38	41	7	14	13
Antal bolagsstämmor där Folksam medverkat	28	21	18	15	15
Antal företag Folksam kontaktat angående ansvarsfullt företagande	256	273	269	270	230

Folksams Jämställdhetsindex	2008*	2007	2006	2005	2004
Antal granskade börsföretag	24	240	238	242	248
Andel kvinnor bland anställda	35,6%	32,8%	33,2%	32,5%	32%
Andel kvinnor i ledningsgrupperna	14,2%	11,7%	10,9%	10,5%	9,5%
Andel kvinnor i styrelserna	23,9%	19,3%	18,9%	17%	13,5%
Bästa betyg	Swedbank	Uniflex	Poolia	Poolia	Poolia

* I Folksams Jämställdhetsindex 2008 gjordes en djupanalys av de största företagen i stället för att som tidigare täcka hela börsen. Syftet var att studera de företag som lyckats bäst med sitt jämställdhetsarbete.

Jämställt i Folksams styrelser	2008	2007	2006	2005	2004
<i>Kvinnor</i>					
Folksam Liv	42%	45%	46%	55%	40%
Folksam Sak	50%	50%	42%	42%	42%
<i>Män</i>					
Folksam Liv	58%	55%	54%	45%	60%
Folksam Sak	50%	50%	58%	58%	58%

Folksams Klimatindex	2008	2007	2006	2005	2004
Antal granskade börsföretag	63	49	41	270	270
Genomsnittligt klimatomdöme (av totalt fem möjliga stjärnor)	2,2	2,7	3,0	2,5	2,4
Bästa betyg	Telia Sonera	Astra Zeneca/SJ	Ericsson	Prevas	Telia Sonera

Folksams Index för ansvarsfullt företagande	2008	2007	2006
Antal granskade börsföretag	259	273	269
Genomsnittligt betyg mänskliga rättigheter (av totalt sju möjliga stjärnor)	3,0	3,0	3,0
Genomsnittligt miljöbetyg (av totalt sju möjliga stjärnor)	3,0	3,0	3,0
Bästa betyg mänskliga rättigheter	ABB	ABB	SCA
Bästa betyg miljö	SKF	SKF	SKF

Ekologiskt perspektiv

Folksam ställer höga miljökrav, både på oss själva och på de leverantörer vi använder oss av, exempelvis för att genomföra reparationer åt våra kunder. Varannan person, vartannat hem och var femte bil är försäkrade i Folksam. Det ger makt att påverka, bland annat när det gäller miljöfrågor. Exempelvis har Folksams höga miljökrav bidragit till att etablera högre miljöstandard hos flera stora underleverantörer. Folksam var även ett av de första 19 försäkringsbolagen i världen som skrev under FN:s miljöåtagande för försäkringsbolag 1996.

Folksams arbete med att bidra till en bättre miljö sker både internt och externt. Internt handlar det framför allt om att se över och effektivisera vår egen klimatpåverkan, bland annat använder vi sedan sju år tillbaka elenergi märkt med Bra Miljöval. De delar av Folksam som har störst möjlighet att påverka miljön till det bättre har miljöcertifierats enligt ISO 14001, den vedertagna internationella standarden inom miljöledningssystem. I dag är verksamheterna inom bil- och byggskadorna miljöcertifierade. Folksams externa arbete för att bidra till minskad miljöpåverkan handlar framför allt om att påverka företag, myndigheter, kommuner och landsting att ta sitt ansvar i miljöfrågorna. Detta gör vi bland annat genom att ställa höga miljökrav på de entreprenörer vi skriver avtal med.

Folksam planterade cirka 112 000 träd

Koldioxidutsläpp är en bidragande orsak till växthuseffekten och jordens klimatförändringar. Folksam är ett klimatneutralt företag sedan 2006. Det innebär att Folksam varje år planterar så många träd som krävs för att klimatkompensera företagets årliga koldioxidutsläpp. Klimatkompensationen för den egna verksamheten omfattar koldioxidutsläpp från värmeförbrukning, och tjänsteresor med bil och flyg.

Under 2008 planterade Folksam träd på en yta som motsvarar 213 fotbollsplaner, varav 79 (motsvarande 4 625 ton koldioxid) avser kompensation för Folksams egna utsläpp 2007. Resterande yta, 134 fotbollsplaner (motsvarande 7 882 ton koldioxid), planterades tack vare ett löfte i en pensionskampanj under 2007, samt att 638 anställda valde att få trädplantering som julgåva från Folksam 2007. Totalt planterades uppskattningsvis 112 000 träd. Utöver dessa träd fick Folksam även 30 000 träd som gåva i samband med 100-årsjubileet.

Uppvärmning med pellets ger sänkt värmeförbrukning för Folksams fastigheter

Värmeförbrukningen för Folksams fastighetsbestånd har sjunkit jämfört med tidigare år. Detta beror dels på att en fastighet har sålts, dels på att en av Folksams största fastigheter, Sicklaön 73:94, har bytt ut sin oljepanna mot en pelletspanna. Fastigheten behåller dock en av de gamla oljepannorna för att leverera spetsvärme vid behov. Genom att byta ut oljepannan mot uppvärmning av pellets minskar fastighetens koldioxidutsläpp med 663 ton, från 700 ton till 37 ton.

Energikartläggning i Folksams fastigheter

Under året tillkom fastighetsbolaget Gyllenforsens fastighetsbestånd. Enligt ny lagstiftning skulle alla fastigheter energideklarerars senast den 31 december 2008. En energideklaration ska visa en byggnads energianvändning och ge råd om hur byggnaden kan bli energismartare. Med anledning av detta har Folksam under året upprättat energideklarationer för samtliga Folksams fastigheter.

Värmeguide underlättar för villaägare

Sedan fyra år hjälper Folksam villaägare att välja rätt värmekälla med "Folksams Värmeguide". Den webbaserade guiden uppdateras årligen och ger Folksams kunder möjlighet att jämföra investeringar, driftskostnader och klimatpåverkan för olika typer av värmesystem. Här finner intresserade villaägare även checklistor inför köp av nya värmesystem.

I "Folksams Värmeguide" finns även statistik över vilka värmepumpar som går sönder oftast. Under året presenterades 2007 års skadestatistik för värmepumpar. Av den framgick att 73 procent av de skadeanmälda pumparna var yngre än fem år. Motsvarande siffra 2001 var 50 procent. Det tyder på att kvaliteten på värmepumparna har försämrats avsevärt de senaste åren, vilket är alarmerande. Folksam tycker det är angeläget att hjälpa villaägare att göra rätt val av värmepump, eftersom kostnaderna för skadade värmepumpar är stor varje år. Under åren 1999 till 2007 beräknas skador på värmepumpar ha kostat Sveriges villaägare över 450 miljoner kronor. Statistiken om värmepumpar baseras på Folksams granskningar sedan 1999.

Folksams huvudkontor certifierat som GreenBuilding

Sedan hösten 2008 är Folksams huvudkontor, fastigheten Tullgården, certifierad som en GreenBuilding. Kraven för att en befintlig byggnad ska bli en av EU godkänd GreenBuilding är att energianvändningen minskar med 25 procent efter genomförd renovering. Folksams huvudkontor genomgår under 2008 och 2009 en stor energiöversyn som med all sannolikhet kommer att leda till större energibesparingar än de 25 procent som krävs. Ett energilednings-system har också upprättats för Tullgården.

EU har som mål att minska utsläppen av koldioxid och Europas beroende av importerade energikällor. En stor del av den höga energianvändningen i byggnader har effektiviseringspotential. Med anledning av det lanserades GreenBuilding-konceptet under 2005.

Folksams miljöpris till Dem Collective

Under året delade Folksam för första gången ut ett miljöpris på 250 000 kronor. Priset tilldelades klädföretaget Dem Collective.

De har visat att det går att tillverka kläder som konsumenterna vill ha, på ett sätt som är bra både för miljön och för människorna som arbetar med tillverkningen i alla led. Dem Collective har startat egna fabriker i Sri Lanka för att kunna garantera att hela produktionskedjan kan försvaras såväl etiskt som socialt. Folksam vill med sitt miljöpris lyfta fram Dem Collective som en god förebild för andra företag, inte bara inom modebranschen.

Höga miljökrav på leverantörer

Folksam har alltid miljön i fokus vid skadereglering. Bland annat ställs mycket höga miljökrav på de entreprenörer som anlitas vid reparation av försäkrade hus och bilar. För att bli en av Folksams potentiella leverantörer måste en detaljerad miljökravspecifikation fyllas i. Folksam tecknar endast avtal med de leverantörer som klarar dessa högt ställda miljökrav. Undantag görs endast för de miljökrav som kräver större investeringar. Då kan leverantören ges ett tidsbegränsat uppskov för att kunna möta de ställda kraven. Det finns specifikationer för byggentreprenörer, bilverkstäder, bildemonteringsanläggningar, saneringsföretag och tvätterier. I dag har Folksam avtal med 165 byggfirmor, 1 374 bilverkstäder och bildemonterare samt 41 tvätt- och saneringsföretag.

Återanvändning vid bilreparationer en vinstlott för miljön

Bilreparationer är en av de verksamheter inom Folksam som har störst miljöpåverkan. För att minska den belastningen återanvänder Folksam begagnade originaldelar och reparerar plastdetaljer och glasrutor vid bilreparationer, i stället för att använda nya reservdelar. Detta bidrog under året till att ett avfallsberg på drygt 855 ton kunde undvikas.

Förutom minskad miljöbelastning innebär detta stora ekonomiska besparingar. Under 2008 sparade Folksam knappt 74 miljoner kronor vid reparation av bilskador. Totalt har återanvändningen i samband med bilreparationer inneburit en besparing på drygt 448 miljoner kronor de senaste åtta åren.

Folksam startar nytt test av utomhusfärger

Många konsumenter blir varje år besvikna över röt- och mögelangrepp, kulörförändringar och krackeleringar på sina nymålade hus. Med anledning av det startade Folksam våren 2008 sitt tredje test av utomhusfärger för träfasader.

Det faktum att många villaägare på grund av bristande hållbarhet hos husfärgerna tvingas måla om sina hus med tätare mellanrum än 15–20 år bidrar till en betydande merkostnad för hushållen.

Folksam har tidigare genomfört två färgtester på utomhusfärger. Båda visade på bristande kvalitet. Det nya testet omfattar både tidigare testade färger och färger som nyligen lanserats på marknaden. Testerna utfördes på fyra platser i landet: Uppsala, Borås, Vindeln utanför Umeå och Alnarp i Skåne. Ett första delresultat kommer på försommaren 2009.

Billiga mögeltvättar gav bästa resultat

Folksams två tidigare tester av utomhusfärger visar att mer än 65 procent av färgerna blev utsatta för mögelangrepp. Det allmänna rådet för husägare med mögliga husfasader är att tvätta dem vart annat år. Eftersom det inte fanns några tester som jämför olika

mögelvättars effektivitet initierade Folksam våren 2007 ett stort test av mögeltvättmedel för träfasader. Till ändamålet användes kraftigt möglade paneler från Folksams färgtester.

Resultatet av testet visade att de relativt billiga mindre kemikalieintensiva preparaten lyckades bäst. Det absolut billigaste, nämligen att tvätta sin mögliga fasad med Yes diskmedel, gav ett lika tillfredsställande resultat som de bästa specialmedlen. Tio rengöringsmetoder ingick i testet som bestod av två delar. Folksam testade dels hur effektiva de olika preparaten är, dels vad som händer om man målar om en yta efter rengöring.

Tydlig resepolicy och aktiva val minskar utsläpp

Resandet är en naturlig del av Folksams verksamhet. Varje resa ska vara planerad och motiverad utifrån affärsmässiga grunder och kundnytta. Folksam arbetar aktivt med att minska utsläppen från tjänsteresor. Bland annat har en resepolicy som anger tydliga krav på vilka färdmedel som ska användas på olika sträckor tagits fram. Resandet ska ske på bästa möjliga sätt utifrån ekonomisk, miljö- och säkerhetsmässig utgångspunkt.

Bilresor i tjänsten

Folksam arbetar för att all bilåkning som sker i tjänsten ska bli mer effektiv. Detta arbete sker bland annat genom körscheman och särskilda besiktningss dagar vid skadebesiktningar. Tidigare har en del

av personalen utbildats i miljövänlig körning för att minska bränsleförbrukningen. Gemensamt för de 100 personer som genomgått utbildningen är att de minst kör i genomsnitt 1 500 mil i tjänsten varje år. Ett mer sparsamt körande skulle innebära en minskning av koldioxidutsläppen med uppskattningsvis 30 ton per år.

Övriga färdmedel i tjänsten

Antalet flygresor på vissa sträckor har tyvärr stigit något samtidigt som antalet tågresor på samma sträckor sjunkit. Oavsett om detta är en tillfällig trend eller ej kommer Folksam att förtydliga informationen om vad som är bästa transportval på dessa sträckor i resepolicyen.

Säkra och hållbara bilar

Sedan 1998 har Folksam presenterat en policy för säkerhetsnivå och miljöpåverkan avseende upphandling av företagets nya bilar. Under året kom en ny uppdatering av policyen. Syftet med policyen är att påverka standarden på de nya bilar som säljs i Sverige. Policyen används framför allt för Folksams upphandling av tjänste- och personalbilar, men också för Folksams hyrbilsköp. Kraven får stor betydelse, eftersom Folksams kunder kör närmare en miljon mil med hyrbil varje år.

För att klara policyen måste bilen uppfylla krav på både säkerhet och miljöpåverkan. Cirka 10 procent av de nya bilar som finns att

tillgå på marknaden klarar dessa krav i dag. Listan av bilar som är godkända enligt policyn finns redovisade på Folksams hemsida. Folksam delar kontinuerligt med sig av listan över vilka fordon som är godkända och kraven som ställs i policyn till andra bilköpare, såsom kommuner, landsting och stora företag.

Byggmiljöguide hjälper experter och hemmafixare att renovera grönt

Under 2008 lanserade Folksam den sjunde versionen av sin byggmiljöguide. Guiden används redan i hög grad av byggbranschen, men den riktar sig även till hemmafixare. Guiden är uppbyggd efter enkla färgkoder där grönt anger det bästa miljövalet följt av gult och rött. Guiden syftar till att hjälpa företag och privatpersoner att kunna genomföra reparationer på ett så miljövänligt sätt som möjligt. Folksam har kartlagt vilka material som är att föredra ur både miljö- och hälsosynpunkt. Guiden anger även var produkterna är tillverkade, eftersom en närproducerad produkt ger upphov till mindre utsläpp vid transporter än en produkt som producerats längre bort.

Guiden är framtagen av oberoende experter och ger en total genomlysning av byggmaterialets miljöpåverkan. Folksams Byggmiljöguide kom ut första gången 1996 och har fått gott renommé bland företag som tillverkar byggmaterial. I dag hör många tillverkare själva av sig för att se om en ny produkt platsar i guiden. Folksam beställer själva byggreparationer för cirka 800 miljoner kronor årligen.

Folksam						
Energianvändning	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Värmeförbrukning (MWh)	23 610	28 961	29 765	27 044	30 035	29 856
Fastighets-el förbrukning (kWh/m ²)	59,7 [*])	83,0	80,6	79,5	88,3	-
Fastighets-el förbrukning (MWh)	14 667 ^{**)}	23 513	22 230	19 142	18 763	19 933
Kontorsel	14 363					

^{*}) I denna summa ingår ej kvadratmeterytan för fastigheten Storö, som såldes 31 maj 2008.

^{**)} I tidigare redovisningar ingår kontorselen för fastigheten Tullgården, vilken nu särredovisas tillsammans med övrig kontorsel.

Vattenförbrukning	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Vattenförbrukning (m ³)	241 594	231 806	200 646	169 317	166 784	175 247

Uppgifterna för förbrukning av el, värme, och vatten avser Folksamägda fastigheter med undantag för kontorsel, som avser förbrukning från verksamheter bedriva under Folksams varumärke.

Uppgifterna för förbrukning av el, värme och vatten avseende åren 2003-2005 har beräknats med en annan metod och är därför ej jämförbara med efterföljande års uppgifter. 2008 fusionerades KP med Folksam, vilket innebär att KP:s fastighetsbestånd (förvaltats genom Gyllenforsen) adderas till Folksams fastighetsbestånd.

Gyllenforsen	
Energianvändning	2008
Värmeförbrukning (MWh)	24 980
Fastighets-el förbrukning (kWh/m ²)	51,4
Fastighets-el förbrukning (MWh)	9 605

Vattenförbrukning	2008
Vattenförbrukning (m3)	245 618

Gyllenforsen ägs till 71 procent av Folksam. Från och med 1 januari 2009 kommer även Gyllenforsens fastigheter att använda Bra Miljöval-el. Uppgifterna för förbrukning av el, värme och vatten avser Gyllenforsens fastigheter.

Antal flygresor	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Stockholm – Göteborg	626	563	660	904	627	663
Stockholm – Sundsvall	338	257	210	217	250	236
Stockholm – Malmö	756	660	940	821	808	856
Stockholm – Växjö	67	59	110	120	100	117
Stockholm – Jönköping	23	20	21	40	66	94
Totalt	1 810	1 559	1 941	2 102	1 851	1 966

Posten "Totalt antalet flygresor" omfattar enbart redovisade flygsträckor.

Antal tågresor	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Stockholm – Göteborg	1 137	1 333	977	1 187	1 016	942
Stockholm – Sundsvall	774	799	526	571	523	587
Stockholm – Malmö	204	246	185	235	189	144
Stockholm – Växjö	126	106	95	110	122	179
Stockholm – Jönköping	210	147	164	129	130	113
Totalt	2 451	2 631	1 947	2 232	1 980	1 965

Uppgifterna inkluderar resor till och från närliggande orter. Posten "Totalt antal tågresor" omfattar enbart redovisade sträckor. Uppgifterna för totalt antal tågresor avseende åren 2003–2005 har beräknats med en annan metod och är därför ej jämförbara med efterföljande års uppgifter.

Bilresor i Folksam	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Antal körda mil i tjänsten	567 428	565 838	558 929	697 197	744 396	762 930
Varav körda med bilar som uppfyller Folksams miljö- och säkerhetskrav	214 306	216 717	207 635	236 117	252 519	195 444
Ökade/minskade koldioxidutsläpp till följd av fler/färre körda mil, i ton	2	12	-247	-93	-37	

Uppgifterna avseende åren 2003–2005 har beräknats med en annan metod och är därför ej jämförbara med efterföljande års uppgifter.

Uppgifterna om flyg-, tåg- och bilresor inkluderar ej resor genomförda av medarbetare inom KP och Gyllenforsen.

Bilverkstäder	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Antal partner	1 332	1 400	1 009	1 391	1 401	1 275	1 200	1 200
Antal miljökrav	64	64	64	73	73	73	61	61
Antal partner med total kravuppfyllnad	459	454	405	465	255	255	279	261
Andel partner med total kravuppfyllnad	34 %	32 %	28 %	33 %	20 %	20 %	23 %	22 %

**Bildemonterings-
anläggningar**

	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Antal partner	42	43	43	43	43	46	43	43
Antal miljökrav	60	60	60	58	58	58	51	51
Antal partner med total kravuppfyllnad	37	37	38	38	33	30	32	28
Andel partner med total kravuppfyllnad	88 %	86 %	88 %	88 %	77 %	65 %	74 %	65 %

Byggentreprenörer

	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Antal partner	165	205	221	218	195	195	225	173
Antal miljökrav	30	30	30	23	23	23	17	17
Antal partner med total kravuppfyllnad	96	126	140	143	133	126	182	121
Andel partner med total kravuppfyllnad	58 %	62 %	63 %	66 %	68 %	65 %	81 %	70 %

Tvätt- och saneringsföretag

	2008	2007	2006	2005
Antal partner	41	42	42	41
Antal miljökrav tvätt	25	25	25	25
Antal miljökrav sanering	20	20	20	20
Antal partner med total kravuppfyllnad	33	30	31	26
Andel partner med total kravuppfyllnad	80 %	71 %	73 %	63 %

Socialt perspektiv

Folksam arbetar aktivt med sociala frågor, både internt och externt. Folksams personidé är att kunderna ska möta branschens bästa lag av kompetenta och engagerade medmänniskor, som tillsammans karaktäriseras av mångfald och är bärare av våra värderingar. För att säkerställa att vi uppnår affärsmålen satsar Folksam kontinuerligt på medarbetarna, exempelvis genom utbildning och annan utveckling. De stora yrkesgrupperna, som skadereglerare och säljare, får till exempel genomgå omfattande interna befattningsutbildningar.

Folksam arbetar även med rehabilitering av långtidssjukskrivna, både internt och externt. Genom att satsa på rehabilitering minskar andelen långtidssjukskrivna. På så sätt leder Folksams arbete till både ökad livskvalitet och ett långsiktigt hållbart samhälle. Folksam är även engagerade i sociala frågor i utvecklingsländer, bland annat genom biståndsarbete tillsammans med Kooperation Utan Gränser.

Strategisk rekrytering ger rätt medarbetare

Ett av Folksams mål är att vara en attraktiv arbetsgivare med tydliga och konkurrenskraftiga erbjudanden. För att nå målet arbetar Folksam alltmer systematiskt och framtidsinriktat med kompetensförsörjning och employer branding. Under 2008 påbörjades exempelvis ett arbete med att ta fram en ny rekryteringsstrategi som bygger på affärsstrategin och framtida kompetensbehov. Folksam har även tagit fram en policy för examensarbete och praktikintag.

Ny rekryteringsprocess främjar mångfald och likabehandling

Under året infördes också en ny rekryteringsprocess som tar fasta på ett inkluderande förhållningssätt. Modellen bygger på EU-projektet FAIR (FramtidsAnpassad Inkluderande Rekrytering), som syftar till att främja mångfald och likabehandling samt minimera risken för diskriminering.

Processen innebär bland annat att en grundlig analys av kraven för de specifika befattningarna genomförs utifrån målen och ansvaret för dessa. Processen bidrar till ett systematiskt arbetsätt med fokus på kompetens under hela urvalsprocessen. För att stödja den nya rekryteringsprocessen och underlätta chefernas ar-

bete har ett effektivt IT-stöd utvecklats, som följer de olika stegen i processen. Utöver det har de lokala HR-medarbetarna deltagit i en rekryteringsutbildning som syftar till att ytterligare kunna stödja de rekryterande cheferna.

Kvaliteten har även höjts i de interna processerna för omorganiseringar och utvecklingsprogram. Genom tydliga krav och urvalskriterier främjas en öppen företagskultur och medarbetarna stimuleras att ta egna initiativ.

Bra ledare ger framgång

Bra ledarskap är en förutsättning för goda resultat och positivt arbetsklimat. Folksams mål är att ha ledare som är trygga i att utveckla medarbetare och skapa lag.

Under året gjordes en satsning på högre ledarutbildning som syftade till att förbereda en grupp mellanchefer för högre chefsroller inom Folksam. Fokus låg på att stärka den individuella ledarkompetensen.

Dessutom genomfördes ett utvecklingsprogram för att identifiera potentiella framtida ledare. Programmet behandlade områden som personlig utveckling, karriärplanering, ledarskap och affärer. Utöver rätt kompetens var strävan efter jämställdhet centralt i urvalet till utvecklingsprogrammen. Denna strävan resulterade också i en jämn könsfördelning.

Folksam har även fortsatt satsningarna på coachande ledarskap. Målet är att samtliga chefer ska delta i utbildningen för att få verktyg som möjliggör för dem att stötta sina medarbetares utveckling.

Jämställdhet och mångfald skapar kundnytta

Folksam arbetar aktivt med både jämställdhet och mångfald. Målet är att utveckla en företagskultur som speglar det moderna samhället, där olikheter och kompetens värderas på ett affärsmässigt sätt. Folksams profilering och engagemang genom placeringskriterier, ägarstyrning, jämställdhetsindex och marknadsföring med mera ställer krav på vidgade synsätt och nya arbetsmetoder. Ambitionen med arbetet är att skapa ökad kundnytta och större lönsamhet samt att bli en attraktivare arbetsgivare.

Jämställdhet inom Folksam

Jämställdhetsfrågorna inom Folksam återspeglas såväl i det externa som i det interna arbetet. Externt handlar det om att kartlägga könsfördelningen i bland annat bolagsstyrelser, och internt om att uppnå jämställdhet på alla nivåer och i alla typer av medarbetarkategorier. I dag är 49 procent av de anställda inom Folksam kvinnor och för femte året i rad ökar andelen kvinnliga chefer. Andelen är nu 44 procent. Under 2008 har dock andelen kvinnor i styrelser och koncernledning minskat. Att fortsätta den tidigare positiva trenden med en allt jämnare fördelning mellan kvinnor och män är därför högprioriterat.

Mångfald inom Folksam

Under 2008 erbjöds alla chefer möjligheten att genomgå en utbildning som delvis utmanade väletablerade tankesätt. Syftet var framför allt att öka engagemanget kring mångfaldsfrågan, samt att belysa kopplingarna mellan mångfald, kompetens och affärsnytta. Satsningen har tagit Folksam ytterligare ett steg vidare på detta

område och öppnat för nya diskussioner som ska fångas upp och omvandlas till aktiviteter under 2009.

Under året har en mångfaldsgrupp, bestående av såväl fackliga representanter som medarbetare och chefer, fortsatt utveckla Folksams mångfaldsarbete. Gruppen ansvarar för den årliga revideringen av jämställdhets- och mångfaldsplanen. Policyn och planen finns tillgängliga för samtliga medarbetare på intranätet.

Ett rikt privatliv ger nöjda medarbetare

Alla anställda i Folksam uppmuntras att ha balans mellan arbetslivet och privatlivet. För Folksam är det självklart att stödja och uppmuntra denna balans mer än vad lagen kräver. Exempelvis får föräldralediga medarbetare en föräldraersättning som tillsammans med föräldrapenningen från Försäkringskassan utgör 90 procent av lönen under en stor del av föräldraledigheten. Medarbetarna har även rätt till förkortning av arbetstiden till dess att barnet fyllt tolv år.

För att kunna tillgodose behoven hos medarbetare i olika faser av livet, och utifrån olika kulturer och religioner, erbjuds också de anställda tre lediga dagar per år att förlägga när de vill, förutsatt att det passar verksamheten.

Friskare medarbetare

Sedan flera år arbetar Folksam målinriktat för minskad sjukfrånvaro och friskare medarbetare. Arbetet har resulterat i successivt sjunkande sjuktal inom alla åldersgrupper, för såväl kvinnor som män.

Folksam har under året vidareutvecklat sin rehabiliteringsprocess med syfte att säkerställa att medarbetarnas arbetsförmåga tas till vara på bästa sätt. Processen är framtagen utifrån den nya rehabiliteringskedjan som infördes under 2008 i samband med förändringarna i sjukförsäkringen. Genom tidigt insatta rehabiliteringsåtgärder samt ett enhetligt och strukturerat arbetssätt underlättas återgången i arbete för de sjukskrivna.

Under 2008 startade Folksam även projektet ”Aktiv rehabilitering av långtidssjukskrivna”, som syftar till att tillvarata de långtidssjukskrivnas arbetsförmåga. Projektet ger en vinst såväl för de långtidssjukskrivna själva som för Folksam och samhället. Inom projektet erbjuds långtidssjukskrivna medarbetare en bedömning av arbetsförmågan, en handlingsplan för återgång i arbete och individuella stödinsatser.

Tydligt samband mellan personliga insatser och övergripande mål

För att nå målen är det viktigt att alla medarbetare känner till vad som förväntas av dem och att de får det stöd och den möjlighet till utveckling som är nödvändig för att kunna motsvara förväntningarna. Folksam arbetar därför aktivt för att i både löne- och utvecklingssamtal tydliggöra sambandet mellan personliga insatser och övergripande mål. Flera av de faktorer som tas upp i de båda samtalen harmoniserar med varandra, exempelvis kvantitativ och kvalitativ måluppfyllelse, medarbetarens kompetens, kunskap och erfarenhet samt kundorientering. I mål- och utvecklingssamtalet ligger de till grund för utveckling och i lönesamtalet för belöning.

Från strategi till handling

Under 2008 fastställdes en ny affärsstrategi för Folksam. För att öka medarbetarnas förståelse för hur de kan bidra till affärsstrategin har alla medarbetare genomfört en webbaktivitet där de uppmanades att reflektera över sin roll i Folksam. I mål- och utvecklingssamtalet konkretiserades det individuella bidraget genom minst en planerad aktivitet för 2009. På så sätt blir den enskilda insatsen tydligare kopplad till målen och varje medarbetare känner att han eller hon spelar roll. Webbaktiviteten är ett exempel på de e-kurser som genomförs i Folksam.

Att utbildning och utveckling till viss del genomförs elektroniskt skapar förutsättningar för minskad miljöbelastning och minskad stress genom färre resor och en mer individanpassad och flexibel disponering av arbetstiden.

Biståndssamarbete med Kooperation Utan Gränser

Folksam har mångåriga traditioner av solidaritetsarbete. Redan på 1950-talet medverkade Folksam till att Kooperation Utan Gränser (KUG) bildades. Som medlem i KUG, ICMIF och Global Compact har Folksam tagit ställning för ett långsiktigt internationellt engagemang för att minska fattigdomen i utvecklingsländer. Nedan följer en beskrivning av några av de projekt Folksam bedriver tillsammans med KUG.

Mikroförsäkringar i Kenya

Folksam har, tillsammans med Kooperation Utan Gränser, startat ett projekt kring mikroförsäkringar för låginkomsttagare i Kenya. Projektet sker i samarbete med CIC, Cooperative Insurance Company, i Kenya. Mikroförsäkringarna riktar sig till låginkomsttagare och täcker hälsa, liv och begravning för hela familjen. Målsättningen är att mer än 200 000 familjer ska omfattas av försäkringen år 2010. Försäkringen kostar en krona per dag. Folksam var även med och bidrog när CIC bildades för 30 år sedan.

Folksams personal skänker del av sin lön till bistånd

Under året valde cirka 400 medarbetare på Folksam att skänka en del av sin lön till KUG. Folksam i sin tur dubblade summan som skänktes av medarbetarna. Sammanlagt skänktes 979 898 kronor till KUG under 2008. Folksam valde även att skänka pengar till KUG i stället för att skicka julkort. Under året skänkte man även 100 000 kronor till Världens barn.

Personalidé

Folksams kunder ska möta branschens bästa lag av kompetenta och engagerade medmänniskor som tillsammans karaktäriseras av mångfald och är bärare av våra värderingar.

Folksams prioriterade medarbetarmål 2008 var ökade frisktal samt en jämnare fördelning av kvinnor och män på olika nivåer och i olika typer av befattningar. För att nå dit har Folksam under året genomfört strategiska satsningar på ledarutveckling, rehabilitering och hälsofrämjande aktiviteter. Vi har även introducerat inkluderande och icke diskriminerande processer för urval vid rekrytering samt utbildnings- och utvecklingssatsningar.

Från och med 2008 inkluderar antalet medarbetare även visstidsanställda. Samtliga medarbetare omfattas av kollektivavtal, utom verkställande direktör samt företagsledningens ledamöter.

Inga av uppgifterna avseende 2008 i tabellerna nedan inkluderar medarbetare på Gyllenforsen.

Medarbetare	2008	2007	2006	2005	2004
Antal medarbetare	3 510	3 127	3 300	3 563	3 655
varav kvinnor	49%	49%	49%	49%	48%
varav män	51%	51%	51%	51%	52%
Medelålder	44,8 år	45,3 år	45,7 år	45,5 år	45,1 år
Antal chefer	311	262	282	308	294
varav kvinnor	44 %	43%	41%	41%	40%
varav män	56 %	57%	59%	59%	60%
Personalomsättning	8,0 %*	7,4%	1,7%	2,6%	2,4%

Antal chefer är enligt definitionen "chef med personal- och verksamhetsansvar".

Personalomsättning är enligt definitionen lägst antal av antalet nyanställda eller avgångna under året i procent av antalet anställda i december.

* Inkluderar inte visstidsanställda och ombud.

Åldersfördelning	2008	2007	2006	2005
-29 år	9,8 %	8%	7%	8%
30-39 år	23,1 %	24%	24%	24%
40-49 år	29,4 %	30%	29%	28%
50-59 år	28,3 %	29%	30%	30%
60-	9,4 %	9%	10%	10%

Anställningsform medarbetare	2008	2007	2006	2005
Tillsvidareanställda	97 %	96%	92%	96%
Visstidsanställda	3 %	4%	8%	4%
Heltidsanställda	91 %	90%	86%	90%
Deltidsanställda	9 %	10%	14%	10%

Kvinnor - Könsfördelning ledningsgrupper	2008	2007	2006	2005	2004
Styrelse Folksam Liv	42 %	45%	46%	55%	40%
Styrelse Folksam Sak	50 %	50%	42%	42%	42%
Koncernledning	25 %	33%	33%	22%	22%

Män - Könsfördelning ledningsgrupper	2008	2007	2006	2005	2004
Styrelse Folksam Liv	58 %	55%	54%	45%	60%
Styrelse Folksam Sak	50 %	50%	58%	58%	58%
Koncernledning	75 %	67%	67%	78%	78%

Total sjukfrånvaro 2008 (2007)

Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
-29 år	2,33 (2,86) %	4,37 (3,97) %	3,50 (3,50) %
30-49 år	2,84 (3,11) %	5,47 (6,20) %	4,18 (4,73) %
50 år	4,40 (4,89) %	8,16 (9,06) %	6,23 (6,91) %
Totalt	3,46 (3,87) %	6,44 (7,20) %	4,96 (5,57) %

Varav långtidssjukfrånvaro 2008 (2007)

Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
-29 år	15,12 (17,31) %	12,39 (20,68) %	13,17 (19,50) %
30-49 år	48,69 (56,81) %	59,58 (63,50) %	55,97 (61,40) %
50 år	68,11 (67,66) %	66,03 (70,88) %	66,78 (69,71) %
Totalt	57,82 (61,48) %	60,60 (65,82) %	59,64 (64,34) %

Utbildningstimmar för 2008

	Chefer	Centralt organiserad utbildning för samtliga medarbetare	Lokalt organiserad utbildning för Folksam- ombud	Lokalt genomförd utbildning för medarbetare vid Folksams Contact Center	E-Kurser för samtliga medarbetare avslutade under 2008	Totalt
Antal utbildnings- timmar per medarbetarkategori	7 978	51 420	19 800	14 365	13 615	107 178
Antal anställda per medarbetar- kategori	311	3 510	357	345	3 510	3 510
Genomsnittligt antal utbildnings- timmar per medarbetarkategori	25,7	14,6	55,5	41,6	3,9	30,5

Trafiksäkerhet

Folksam behandlar årligen ett stort antal trafikskador. Problem som berör Folksams försäkringstagare måste hanteras förebyggande och inte bara regleras i form av växande skadeersättningar och ökade premier, samtidigt som problemet kvarstår eller fortsätter att växa. Därför arbetar Folksam parallellt med skadeförebyggande verksamhet och har sedan mitten av 1970-talet bedrivit trafiksäkerhetsforskning.

Målet för Folksams trafiksäkerhetsforskning är att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom minskade personskador i vägtransportssystemet.

Forskning bidrar till färre personskador

Folksam har närmare 30 års erfarenhet av forskning inom trafiksäkerhetsområdet. Forskningen behandlar framför allt studier av verkligt inträffade trafikolyckor. En stor del av forskningsarbetet fokuserar på att kartlägga säkerhetsnivån hos olika bilar och deras skyddssystem. Resultaten används bland annat till att informera allmänhet, företag och offentlig sektor om vikten av att prioritera säkerhet vid bilköp.

Det senaste året har dödstaten i trafiken minskat kraftigt. Preliminära siffror för 2008 pekar på att cirka 420 personer omkom i vägtrafiken i Sverige under 2008, vilket är en minskning från 2007 års siffra på 471 personer. En viktig orsak till detta är utvecklingen av bilars säkerhetsnivå.

Djupstudier av bilkrockar ger ökad kunskap

För att få ökad kunskap om hur personskador uppstår i trafikolyckor bedriver Folksam djupstudier av bilkrockar. Folksam får ovärderlig kunskap om vad som påverkar skaderisker i bilkrockar genom data från svarta lådor, som registrerar krockkrafterna vid en kollision, kombinerat med detaljerad information om bland annat personskador, krockens händelseförlopp och bilens deformationer. Underlaget är unikt i världen.

Resultaten av djupstudierna gör det möjligt att analysera hur skador i olyckor, som i dag resulterar i invaliditet eller död, ska kunna undvikas i framtiden. Folksams krockdata har bland annat legat till grund för utveckling av ett krocktestprogram som används för

utvärdering av bilars skyddsförmåga mot pisksnärtskador, samt för flera biltillverkares utveckling av skydd mot pisksnärtskador.

I maj 2008 lanserade Folksam en ny svart låda som mäter krockkrafter i flera riktningar med högre noggrannhet.

Folksam bidrog till nationellt hälsomått

Regeringen antog under 2008 ett nytt nationellt hälsomått för trafiksäkerhetsarbete. Hälsomåttet grundar sig på en metod att klassificera svårhetsgraden av olika personskador framtagen av Folksam. Klassificeringssystemet visar risken för medicinsk invaliditet för olika personskador och baseras på Folksams skadedata av 15 000 diagnoser.

Fram till 2008 har nationell statistik om antalet skadade i trafiken grundat sig på polisrapporterade olyckor. På grund av statistikens bristfälliga kvalitet har vägtransportsektorns prioritet främst grundat sig på dödsolyckor. Skador som leder till hälsoförluster har fram till nu kommit i skymundan. Det nya nationella hälsomåttet inom trafiksektorn kommer att innebära en annan prioritering av åtgärder, vilket Folksam välkomnar.

Test för pisksnärtskador nu i Euro NCAP

Euro NCAP är en sammanslutning av europeiska myndigheter och organisationer inom trafikområdet, som bidrar starkt till att sätta säkerhetsstandarden bland nya bilmodeller.

Under 2008 introducerade Euro NCAP tester av bilstolars skyddsförmåga mot pisksnärtskador, mycket tack vare Folksams initiativ.

Redan under 2003 initierade Folksam krocktester för att studera bilstolars skydds- förmåga mot pisksnärtskador.

Sedan starten har fyra testserier genomförts. Ett av målen med testerna var att stimulera Euro NCAP att inkludera liknande tester i sina krocktester av bilar, vilket har uppnåtts.

I november presenterades Euro NCAP de första testerna vid en internationell presskonferens i London samt en nationell presskonferens i Stockholm. Folksam presenterade viktiga forskningsresultat på båda presskonferenserna. Bland annat visades att de effektiva skydden halverar risken för pisksnärtskador med långvariga besvär. Dessutom visades även vikten av konsumenttester för att påskynda utveckling och introduktion av nya skydd.

Säkert och hållbart

Sedan 1998 har Folksam presenterat en policy för säkerhetsnivå och miljöpåverkan avseende upphandling av företagens nya bilar. Under året kom en ny uppdatering av policyn. Syftet med policyn är även att påverka standarden på de nya bilar som säljs i Sverige. Policyn används framför allt för Folksams upphandling av tjänste- och personalbilar, men också för Folksams upphandlade hyrbilar.

För att klara policyn måste bilen uppfylla krav på både säkerhet och miljöpåverkan. Cirka 10 procent av de nya bilar som säljs i Sverige klarar dessa krav i dag. Listan av bilar som är godkända enligt

policyn finns redovisade på Folksams hemsida. Folksam delger kontinuerligt listan över vilka fordon som är godkända och kraven som ställs i policyn till andra bilköpare, såsom kommuner, landsting och stora företag.

Nya tjänstebilar säkrare och miljövänligare

I april 2008 granskade och betygsatte Folksam för tredje gången bilinköpen i svenska kommuner, landsting, företag och statliga verk i undersökningen "Tjänstebilsindex". Undersökningen visar vilka som bäst lyckats kombinera hög säkerhet med låg bränsleförbrukning. Det enskilt viktigaste resultatet var att nya tjänstebilar blivit allt säkrare och miljövänligare.

2008 års "Tjänstebilsindex" visar att statliga verk och myndigheter, inom den offentliga sektorn, köper de säkraste bilarna, tätt följda av landstingen. Sammantaget valde hela offentlig sektorn de bästa bilarna ur en miljösynpunkt. Detta är ett nytt mönster jämfört med tidigare undersökningar, då företag köpte bilar med högre säkerhetsnivå än offentlig sektor, som i sin tur köpte bilar med en lägre miljöpåverkan än företag. Uppköpare i den offentliga sektorn har blivit mer medvetna om bilarnas säkerhetsstandard vid sina inköp, medan landstingen har förbättrat sig när det gäller miljöpåverkan.

Samttaget var statliga verk och myndigheter bäst på att beakta både säkerhets- och miljökrav vid sina bilinköp, tätt följda av landstingen. Sämst var företag och kommuner.

Kartläggning av bilars säkerhetsnivå

Under 2008 kartlade Folksam för första gången hur säkerhetsnivån på samtliga privatägda bilar varierar över landet. Skillnaderna mellan länen var stora. Nästan hälften av de privatägda bilarna i Kronobergs län, Västra Götalandsregionen och Stockholms län uppfyllde Folksams krav på att vara säkra. Minst andel säkra bilar fanns i Dalarna och Jämtland samt på Gotland.

Kartläggningen baseras på bilars säkerhetsnivåer i Folksams undersökning "Hur säker är bilen?" 2007, som baseras på verkliga olyckor. För att uppfylla säkerhetskraven i kartläggningen skulle bilen vara minst 20 procent säkrare än genomsnittet i "Hur säker är bilen?". Är den inte klassad i "Hur säker är bilen?" kan den godkännas om den har minst 4 stjärnor i Euro NCAP:s krocktester.

Mer än varannan treåring sitter fel

Folksam undersöker regelbundet hur barn sitter fast när de åker bil. Barn som är fastspända i en bakåtvänd barnstol sitter fem gånger säkrare än barn i framåtvända barnstolar. Under hela 2000-talet har andelen barn som sitter i bakåtvända barnstolar minskat, men under 2008 bröts trenden och andelen treåringar som sitter i bakåtvända barnstolar ökade. Trots den glädjande utvecklingen sitter fortfarande sex av tio treåringar fel i bilen.

Folksam arbetar aktivt med att påverka utvecklingen i en positiv riktning. Bland annat distribueras sedan 2007 en film via såväl barnvårdscentraler som Svensk Bilprovning. Regelbundna föredrag har sedan 2007 hållits för barnvårdssjuksköterskor. Totalt har cirka 2 000 filmer distribuerats sedan 2007, varav hälften under 2008.

Mopedsymposium – forskarvärlden mot politikerna

Mopedolyckorna ökar dramatiskt bland ungdomar. Skaderisken i trafiken är 50 gånger högre för en mopedist jämfört med en bilist. De senaste tio åren har skadefrekvensen närmare sexdubblats bland 15-åringar. Under 2008 presenterade regeringen en, enligt Folksam, bristfällig mopedproposition där man valde att inte följa EU-direktivet med höjd åldersgräns för ”Mopedklass 1” till 16 år, utan endast att skärpa utbildningskraven. Med anledning av propositionen anordnade Folksam ett symposium och författade en debattartikel som publicerades i Dagens Nyheter.

Folksam anser att de höjda utbildningskraven inte kan motverka den förhöjda skaderisk som en femtonåring har. Forskning visar att en sextonåring är betydligt mer mogen än en femtonåring. Hjärnans funktioner för att kontrollera impulser och reflektera över handlingskonsekvenser utvecklas fortfarande under tonåren.

Folksams symposium ledde bland annat till att flera motioner lades fram i riksdagen, som fattar beslut våren 2009.

Stadsjeepar välter oftare än personbilar

Under 2008 presenterade Folksam en undersökning som visar att stadsjeepar, så kallade SUV:ar, slår runt 20 procent oftare än vanliga personbilar. Anledningen är att SUV:arnas tyngdpunkt är högre, i kombination med att de väger mer. Undersökningen är baserad på data från singelolyckor mellan 1995 och 2007.

Den höga andelen vältningar medför att krockade SUV:ar oftare måste lösas in av försäkringsbolagen, vilket återspeglas i en högre försäkringspremie. Risken för vältningsolyckor kan dock minskas. Forskningsstudier slår fast att vältningsolyckorna för personbilar och SUV:ar kan reduceras med cirka 80 procent om bilen är försedd med ett antisladdsystem. Sverige har i dag den högsta andelen nya bilmodeller med antisladdsystem i hela världen. Nio av tio nya modeller, inklusive SUV:ar, har det som standard.

Säkra bilar får lägre premier

Under senare år har många nya bilmodeller blivit påtagligt mycket säkrare. Folksams forskning visar att bilar från 2005–2007 har 30 procents lägre risk att orsaka en skada med bestående men än bilar från 1980–84. Från och med våren 2008 får den högre säkerhetsnivån för nya bilar genomslag i premien. Bilmodeller lanserade från 2000 och framåt får i genomsnitt 15 procent lägre premie än tidigare.

Internationella samarbeten om trafiksäkerhet

Folksam deltar i ett stort antal internationella samarbeten med syfte att bidra till ökad kunskap samt bättre standarder och lagstiftning inom trafiksäkerhetsområdet. Under 2008 har Folksams trafiksäkerhetsavdelning engagerat sig i:

- ETSC (European Transport Safety Council) – en lobbyorganisation med syfte att påverka EU-kommissionen inom trafiksäkerhetsområdet.
- EEVC (European Enhanced Vehicle Safety Committee) tar fram vetenskapligt underlag för lagstiftning i Europa.
- Arbetsgrupper inom ISO (International Standardisation Organisation) rörande barnsäkerhet i bil samt metoder för trafikolycksanalyser.
- RCAR (Research Council for Automobile Repairs) – ett samarbete inom trafiksäkerhet och bilreparationsteknik för försäkringsbranschen i hela världen.

Genomförda forskningsprojekt under 2008

- Tjänstebilsindex presenterades
- Säkert och hållbart – en policy avseende upphandling av företags nya bilar presenterades
- En studie om privatägda bilars säkerhetsstandard presenterades
- Ett mopedseminarium arrangerades
- En undersökning om barnsäkerhet i bil presenterades
- En ny krockpulsmätare lanserades (svart låda)
- En undersökning om ”jeepars” vältningsrisk presenterades
- Sju vetenskapliga artiklar presenterades

Djupstudier av bilkrocker	2008	2007	2006	2005	2004
Antal granskade bilkrocker	232	135	164	215	171
Antal uppföljda personskador (avser förare och framsätesspassagerare)	288	162	164	84	73

Antalen avser samtliga inrapporterade bilkrocker med bil som haft en svart låda inmonterad.

Granskningar

Hur säker är bilen?	2008	2007	2006	Totalt
Polisrapporterade bilkrocker	7 344 krocker (urval av endast bil-mot-bil-kollisioner)	8 353 krocker	16 144 krocker	128 322 sedan 1994
Personskador som anmäls till Folksam (avser förare och framsätesspassagerare)	667	6 125	4 348	26 581 sedan 1995

Antalet undersökta personskador varierar för olika år beroende på flera orsaker. Framför allt att ”Hur säker är bilen?” ges ut vartannat år. Men även om specifika projekt genomförs, detta gjordes till exempel 2007.

**”... service och
information på
17 olika språk ...”**

Kundombudsmannen

För Folksam är det viktigt att kunden känner sig förstörd och sedd i sina behov. Målet är att ha branschens mest nöjda kunder. Om Folksam fattar ett för kunden negativt beslut informerar Folksam också om de omprövningsmöjligheter som finns, både externt och internt. Kunden har möjlighet att få sitt ärende omprövat av den opartiska Kundombudsmannen, dit man även kan vända sig för en kostnadsfri konsultation. Kundombudsmannen arbetar också förebyggande och bidrar till att Folksam kontinuerligt utvecklar sin verksamhet. Under det här avsnittet redogörs även för händelser rörande Folksams övriga kundservice.

Kundservice på 17 olika språk

För att nå det uppsatta målet om att ha branschens mest nöjda kunder arbetar Folksam aktivt för att möta sina kunders behov oavsett kön, funktionshinder, sexuell läggning eller etnisk respektive religiös tillhörighet. Bland annat finns det möjlighet att få service och information på 17 olika språk i Folksams kundtjänst. Under 2008 hanterade kundtjänsten över 93 400 kundsamtal.

Folksam prisas för mångkulturellt arbete

Svenska Försäkringsföreningen tilldelade ”Årets pris i Svensk Försäkring” till Mikael Petersson, Chef för Folksam Syd, för att han under många år, med ett brinnande engagemang och oförtruten vilja, verkat för att kunder med invandrarbakgrund ska kunna vända sig till sitt försäkringsbolag med försäkrings- och sparande-frågor på det egna hemspråket. Petersson har bland annat byggt upp Folksams flerspråkiga kundservice.

Det var fjärde gången en person från Folksam belönades med ”Årets pris i Svensk Försäkring”. Tidigare pristagare från Folksam är Maria Krafft, Erland Strömbäck och Carina Lundberg Markow.

Fyra decennier av kundtrygghet

Folksam insåg tidigt vikten av att skapa trygghet för kunderna. Redan 1968 inrättades en ombudsmannafunktion för kunderna. För att kunna erbjuda kunderna en opartisk bedömning var Kundombudsmannen redan från början fristående från ledningen och svarade för sin verksamhet enbart inför Folksams stämmor, något som gäller även i dag.

Kundombudsmannens huvudsakliga uppgift har hela tiden varit att hjälpa kunder som vill ompröva ett beslut de inte är nöjda med. Att ompröva ett beslut är kostnadsfritt för kunden. När Kundombudsmannen har gjort en bedömning kan en rekommendation lämnas till Folksam att ändra sitt tidigare beslut. Folksam har under alla 40 år följt samtliga Kundombudsmannens rekommendationer. Detta visar att verksamheten fungerar.

Under 2008 hanterade Kundombudsmannen närmare 7 000 förfrågningar gällande försäkringar och sparande. 1 074 ärenden ledde till en kvalificerad skriftlig omprövning, 24 procent av dessa ledde till någon form av ändring till kundens förmån.

Viktiga erfarenheter förbättrar villkoren för kunderna

Kundombudsmannens arbete fyller även en viktig funktion för Folksams utveckling. De erfarenheter som samlas in från de ärenden som kommer in till Kundombudsmannen bidrar till verksamhetsförbättringar. Kundombudsmannen deltar aktivt i det interna arbetet med villkorsöversyner, policyarbete och interna vidareutbildningar.

Få tvister tack vare aktivt arbete i ett tidigt skede

Varje år förvaltar Folksam cirka 17 miljoner försäkringsuppdrag och handlägger cirka 600 000 skadeärenden. Tack vare att Folksam redan i ett tidigt skede arbetar för att reda ut eventuella problem är det endast ett fåtal skadeärenden som slutar i en tvist.

Under 2008 anmäldes 130 nya ärenden till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Två procent av de ärenden som avgjordes under 2008 ändrades till kundens förmån. Under året kom det in 141 ärenden som gick vidare till domstol och bland de mål som avslutades under 2008, inkomna under åren 2003 till 2008, träffade Folksam en förlikning eller vann i majoriteten av målen.

Nio av tio kunder är nöjda

Att lyssna på vad kunderna tycker och vill ha är viktigt för Folksam. För att säkerställa att Folksam är på rätt väg mot målet om branschens mest nöjda kunder genomförs varje år undersökningar bland ett stort antal kunder. Syftet med undersökningen är att få reda på hur de upplever kontakten med Folksam. Den senaste mätningen visade att nästan nio av tio kunder, 88 procent, är nöjda med Folksam. Kundundersökningarna mäter bland annat relationen till kunderna, kvaliteten på utbudet och hur man upplever möten med Folksams personal, såväl i en säljsituation som när en skada har inträffat.

För att ständigt bli bättre genomförs en rad åtgärder, på såväl operativ som strategisk nivå, baserat på vad som kommer fram i undersökningarna. Under 2008 har fokus varit att främja lojalitetskapande aktiviteter, att utveckla det personliga mötet och att skapa en effektivare kundkommunikation. Folksams medarbetare strävar efter att i alla möten med kunder leva upp till de grundläggande värderingarna: trygghet, engagemang, medmänsklighet och professionalism.

Kundombudsmannen har under 2008 nått sina mål inom samtliga tre arbetsområden: omprövningar, konsultationer och utvecklingsarbete. Därmed har Kundombudsmannen också nått sitt övergripande mål – att bidra till att Folksam får branschens mest nöjda kunder.

Priser och utmärkelser

Folksams miljöpris till Dem Collective

Under året delade Folksam för första gången ut ett miljöpris på 250 000 kronor. Priset tilldelades klädföretaget Dem Collective för att de har visat att det går att tillverka kläder som konsumenterna vill ha på ett sätt som är bra både för miljön och för människorna som arbetar med tillverkningen i alla led. Dem Collective har startat egna fabriker i Sri Lanka för att kunna garantera att hela produktionskedjan kan försvaras såväl etiskt som socialt. Folksam vill med sitt miljöpris lyfta fram Dem Collective som en god förebild för andra företag, inte bara inom modebranschen.

Näringslivets bråkigaste kvinna

Tidningen Passion for Business utsåg under året Carina Lundberg Markow, chef för ansvarsfullt ägande på Folksam, till ”näringslivets bråkigaste kvinna”. Tidningen delar ut priset för att visa att det är de bråkiga kvinnorna som gör skillnad i arbetslivet, de som lyfter de bortglömda frågorna och de som vågar säga ifrån när det behövs.

Folksam prisas för mångkulturellt arbete

Svenska Försäkringsföreningen tilldelade ”Årets pris i Svensk Försäkring” till Mikael Petersson, Chef för Folksam Verksamhetsområde Syd, för att han sedan 1999, med ett brinnande engagemang och oförtruten vilja, verkat för att kunder med invandrarbakgrund ska kunna vända sig till Folksam med försäkrings- och sparande-frågor på det egna hemspråket. Petersson har bland annat byggt upp Folksams flerspråkiga kundtjänst som i dag finns på 17 olika språk. Pettersson är av uppfattningen att ”det vore konstigt om inte Folksam var först med att erbjuda alla människor i Sverige en möjlighet att ta del av de trygghetslösningar som finns, även de som inte behärskar svenska”.

Det var fjärde gången en person från Folksam belönades med ”Årets pris i Svensk Försäkring”. Tidigare pristagare från Folksam är Maria Krafft, Erland Strömbäck och Carina Lundberg Markow.

Folksams forskningsstiftelse

Under 2008 beviljade Folksams forskningsstiftelse anslag på drygt en miljon kronor i syfte att främja förebyggande av olycksfall och

sjukdom samt till vetenskaplig forskning inom områdena hälsa, trafik och miljö.

Forskningsstiftelsen har under 2008 bland annat beviljat forskningsanslag till ett forskningsprojekt som utvärderar en metod för att upptäcka äggstockscancer. Stiftelsen har även beviljat anslag till en utvärdering av metoder som kan begränsa bälteskraften vid frontala kollisioner för barn och gett fortsatt stöd till data som möjliggör framtagning av en kvinnlig krockdocka.

KP:s jubileumsfond

KP:s jubileumsfond delar årligen ut stipendier till personer som på olika sätt arbetar för att äldre ska få bättre vård och omsorg. Under 2008 beviljades 40 000 kronor till Helen Olt, sjuksköterska på Karolinska institutet, ur fonden för ett projekt som handlar om mångfald inom äldreården. Även Irene Virtala, fil dr på Stockholms universitet, har beviljats 40 000 kronor för sitt arbete om Sverige-finländare i äldreomsorgen.

Tore Anderssons pris för epidemiologisk forskning

Tore Anderssons pris för epidemiologisk forskning finansieras genom en donation av Folksam. Priset stöttar och utvecklar forskning samt uppföljning av orsaker till olyckor och sjukdomar. Årets pris delades ut till Sir Michael Marmot, professor vid University College London, för hans forskning om jämlikhet och hälsa. Prissumman är på 100 000 kronor.

Prisad hjälmkampanj

I samband med Folksams 100-årsjubileum genomfördes kampanjen ”Hjälmen spelar roll”. Kampanjen belönades med första pris i kategorin ”Årets Profil- och Promotionkampanj” i tävlingen ”Promotionbiet”, som arrangeras av Svenska branschföreningen för Profil- och Reklamartiklar.

Under kampanjen delade personal från Folksam ut 50 000 cykelhjälm till cyklister på 78 orter över hela landet. Förutom de hjälmar som delades ut till allmänheten fick alla som arbetar på Folksam en egen cykelhjälm. Målet med kampanjen var att öka kännedomen om Folksam och vårt arbete med trafiksäkerhetsforskning.

Bästa hållbarhetsredovisning

Under året utsågs Folksams hållbarhetsredovisning 2007 till ”Bästa hållbarhetsredovisning” i kategorin privatägda bolag av FAR SRS, branschorganisationen för revisorer och rådgivare. Juryn ansåg att det var en ”föredömligt överskådlig, koncis och lättläst oberoende hållbarhetsredovisning som var välavvägd i sin struktur och som uppvisar för verksamheten särskilt väsentliga indikatorer”. Priset delades ut på Finforum 2008 i Stockholm. Folksams förstaplats delades med Alltransport i Östergötland.

Om redovisningen och allmänna fakta om Folksam

Redovisningens periodicitet

Folksams Hållbarhetsredovisning ges ut en gång om året.

Den senaste redovisningen publicerades i april 2008.

Förändringar sedan föregående års redovisning

Sättet att beräkna antalet medarbetare har under 2008 ändrats till att inkludera även visstidsanställda, vilket gör att siffrorna för 2008 ej är jämförbara med övriga år. Vidare har Folksam börjat redovisa förbrukning av kontorsel. I tidigare redovisningar har kontorselen för fastigheten Tullgården ingått i förbrukning av fastighetsel. Under året har Folksam fusionerats med KP. Dessutom har samtliga verksamheter i dotterbolaget Folksam Hälsa avyttrats.

Omfattas inte av redovisningen

Redovisningen omfattar inte verksamheten i dotterbolaget KPA Pension AB, som ägs till 40 procent av Sveriges Kommuner och Landsting.

Text

Lars Åkerkvist/ Folksam
Jenny Fransson/ Westander PR

Form och produktion

Monica Jälmevik, Erika Mayer, Catarina Sörensen,
Nina Bergman, Folksam grafisk ateljé

Foto

Johan Persson/Folio omslagsbild
R Reichelt/ Folio sid 40-41
Clive Tompsett sid 43, 46, 54, 58-59
Mark Femenia sid 9, 10, 30-31, 35, 36, 53, 65
Viktor Gårdsäter sid 6-7, 16-17, 25, 70-71 och omslagets bakre insida
Tommy Broéng sid 19, 26

Repro / Tryck / Papper

Litografia AB. Arctic Volum White.
Omslag 200 gram, inlaga 130 gram.

Typsnitt

Folksam Helvetica, Folksam Times

För mer information om redovisningen

Kontakta Lars Åkerkvist på telefon 0771-960 960 eller via e-post lars.akerkvist@folksam.se, se även GRI-register på folksam.se

Folksam

Postadress 106 60 Stockholm
Besöksadress Bohusgatan 14
Telefon 0771-960 960
Telefax 08-641 03 50
E-post kundservice@folksam.se

Fullständigt bolagsnamn

Folksamgruppen består av två försäkringskoncerner, i vilka Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) och Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) är moderbolag. Folksams huvudkontor är beläget i Stockholm. Folksam har bara verksamhet i Sverige.

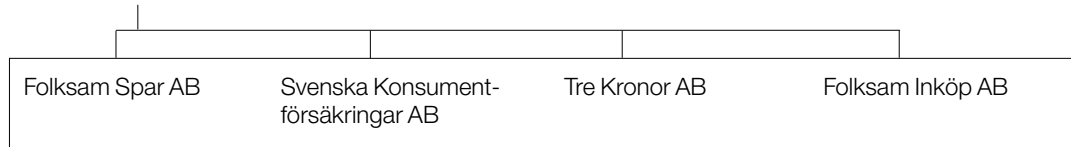
Statliga stöd

Folksam får inga statliga bidrag.

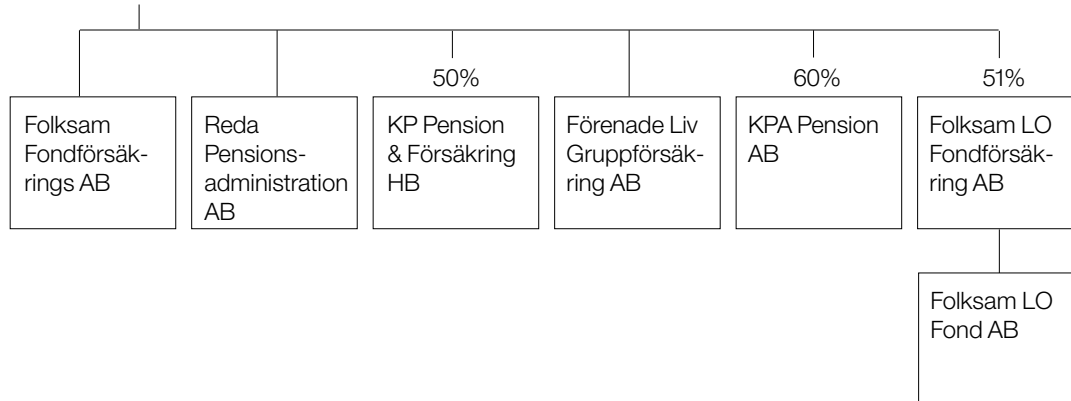

Folksams organisation

Folksam Sak

Folksam Liv

Folksam ömsesidig livförsäkring

Belopp mkr SEK

Ekonomiskt värde genererat

Intäkter	8 269
----------	-------

Ekonomiskt värde fördelat

Rörelsekostnader*	-22 778
Löner och ersättningar	-426
Betalningar till kapitalförsörjare	
Betalningar till staten	-1 042
Samhällsinvesteringar	

Ekonomiskt värde behållet -15 977

* Posten omfattar även värdeförändringar på placeringstillgångar och försäkrings-tekniska avsättningar.

Folksam ömsesidig sakförsäkring

Belopp mkr SEK

Ekonomiskt värde genererat

Intäkter	8 970
----------	-------

Ekonomiskt värde fördelat

Rörelsekostnader	-5 591
Löner och ersättningar	-1 678
Betalningar till kapitalförsörjare	-198
Betalningar till staten	
Samhällsinvesteringar	-

Ekonomiskt värde behållet 1503

Bestyrkanderapport med begränsad säkerhet

Till läsarna av Folksams hållbarhetsredovisning 2008

Vi har utfört en översiktlig granskning av Folksams hållbarhetsredovisning 2008 och tillhörande GRI-register på Folksams hemsida (www.folksam.se). Det är företagsledningen som har ansvaret för det löpande hållbarhetsarbetet samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ”RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisningar” utgiven av FAR SRS. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Revisionsstandard i Sverige RS och god revisionsd i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av ”Sustainability Reporting Guidelines, G3, utgiven av The Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för vårt uppdrag.

Vår översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bl. a omfattat följande:

- Uppdatering av vår kunskap och förståelse för Folksams organisation och verksamhet.
- Intervjuer med ansvariga befattningshavare i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig.
- Att vi tagit del av interna dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig.
- Bedömning av rutiner för rapportering och redovisning av hållbarhetsinformation och data.

- Genomgång på stickprovsbasis av underliggande dokumentation som legat till grund för information och data i hållbarhetsredovisningen.
- Utvärdering av den modell som använts för att beräkna Folksams klimatkompensering.
- Genomgång av kvalitativ information och uttalanden i hållbarhetsredovisningen.
- Bedömning av Folksams uttalade tillämpningsnivå avseende GRI:s riktlinjer.
- Övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tillämpade kriterier.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledningen att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 6 april 2009
KPMG AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

Åse Bäckström
Specialistmedlem i
FAR SRS

**Hållbarhets-
redovisning
2008**

Innehåll

2008 i korthet	2
Folksam – ett försäkringsbolag med hållbarhetsfrågor i fokus	8
Pengarna eller livet?	11
Folksam 100 år!	18
Folksams policyer	22
Ekonomiskt perspektiv	24
Ekologiskt perspektiv	37
Socialt perspektiv	47
Trafiksäkerhet	55
Kundombudsmannen	63
Priser och utmärkelser	66
Om redovisningen och allmänna fakta om Folksam	68
Bestyrkanderapport	72

2008 i korthet

Shoppingguide ger konsumenterna makt att påverka

Inför julen 2008 publicerade Folksam för första gången "Shoppingguiden". Guiden betygsatte börsnoterade företag som vänder sig till konsumentmarknaden för deras miljöarbete och arbete med mänskliga rättigheter. Med guiden vill Folksam bland annat hjälpa konsumenterna att utöva sin konsumentmakt för att påverka butikerna att ta större ansvar för miljö och mänskliga rättigheter.

Folksam delar ut miljöpris

Under året delade Folksam för första gången ut ett miljöpris på 250 000 kronor. Priset tilldelades klädföretaget Dem Collective, för att de visat att det går att tillverka kläder som konsumenterna vill ha på ett sätt som är bra både för miljön och för människorna som arbetar med tillverkningen i alla led.

Folksam bidrog till nationellt hälsomått

Regeringen antog under året ett nytt nationellt hälsomått för trafiksäkerhetsarbete. Hälsomåttet grundar sig på en metod att klassificera svårhetsgraden av olika personskador framtagen av Folksam. Klassificeringssystemet visar risken för medicinsk invaliditet för olika personskador och baseras på Folksams skadedata från 15 000 diagnoser.

Folksam prisas för mångkulturellt arbete

Svenska Försäkringsföreningen tilldelade "Årets pris i Svensk Försäkring" till Mikael Petersson, chef för Folksam Syd, för att han under många år, med ett brinnande engagemang och oförtruten vilja, verkat för att kunder med invandrarbakgrund ska kunna vända sig till sitt försäkringsbolag med försäkrings- och sparande-frågor på det egna hemspråket. Petersson har bland annat byggt upp Folksams kundservice som i dag finns på 17 olika språk.

Näringslivets bråkigaste kvinna

Tidningen Passion for Business utsåg under året Carina Lundberg Markow, chef för ansvarsfullt ägande på Folksam, till "näringslivets bråkigaste kvinna". Tidningen delar ut priset för att visa att det är de bråkiga kvinnorna som gör skillnad i arbetslivet, som lyfter de bortglömda frågorna och vågar säga ifrån när det behövs.

Folksam tar avstånd från klustervapen

Den nya klustervapenkonventionen, den så kallade Oslokonventionen, ledde till att Folksam under 2008 sålde sina innehav i de företag som tillverkar och/eller säljer klustervapen. Konventionen är av samma karaktär som Ottawakonventionen mot minor och Pariskonventionen mot kemiska vapen.

Ny affärsstrategi implementeras med webbaktivitet

Under 2008 fastställdes en ny affärsstrategi för Folksam.

För att öka medarbetarnas förståelse för hur de kan bidra till affärsstrategin fick alla medarbetare genomföra en webbaktivitet där de uppmanades att reflektera över sin roll i Folksam. I det kommande mål- och utvecklingssamtalet ska det individuella bidraget konkretiseras genom att minst en aktivitet ska planeras för 2009.

Mer än varannan treåring sitter fel

Barn som är fastspända i en bakåtvänd bilbarnstol sitter fem gånger säkrare än barn i framåtvända bilbarnstolar. Trots det har andelen barn som åker i bakåtvända bilbarnstolar minskat under hela 2000-talet. Under 2008 bröts trenden för första gången och andelen treåringar som åker i bakåtvända bilbarnstolar ökade. Trots den glädjande utvecklingen sitter fortfarande sex av tio treåringar fel i bilen.

Grön renovering med byggmiljöguide

Folksams byggmiljöguide uppdaterades under året för sjunde gången. Guiden kartlägger vilka material som är att föredra ur miljö- och hälsosynpunkt, och vänder sig till både proffs och hemmfixare. Guiden anger även var produkterna är tillverkade, eftersom en närproducerad produkt ger upphov till mindre utsläpp vid transporter än en produkt som producerats längre bort.

Ny rekryteringsprocess främjar mångfald och likabehandling

Under året införde Folksam en ny rekryteringsprocess som tar fasta på ett inkluderande förhållningssätt. Modellen bygger på EU-projektet FAIR (FramtidsAnpassad Inkluderande Rekrytering) som syftar till att främja mångfald och likabehandling och minimera risken för diskriminering. Processen innebär bland annat att en grundlig analys av kraven för de specifika befattningarna genomförs utifrån målen och ansvaret för dessa.

Internationella föreläsningar om jämställdhet

Under året anordnade Folksam ett antal föredrag om jämställdhet för besökare från Kirgizistan, Ukraina och Filippinerna. Besökarna representerade exempelvis parlament, länsstyrelser och fackföreningar. Folksam har lång erfarenhet av internationella samarbeten. Det globala engagemanget startade redan 1922 då Folksam gick med i ICMIF – International Cooperative and Mutual Insurance Federation.

Nordiskt samarbete koordinerar bolagsstyrning

Folksam startade under året samarbetet Nordic Engagement Cooperation, NEC, tillsammans med norska KLP och finska Ilmarinen. Syftet är att koordinera bolagsstyrningsaktiviteter riktade mot noterade innehav med avseende på miljö, mänskliga rättigheter och övriga ägardialoger. Fokus kommer framför allt att riktas mot ett tjugotal företag där överträdelser av internationella riktlinjer och konventioner har konstaterats.

Billiga mögeltvättar gav bästa resultat

Under året genomförde Folksam för första gången ett test av mögeltvättmedel för träfasader. Enligt testet var de relativt billiga och mindre kemikalieintensiva preparaten bäst. Det absolut billigaste, nämligen att tvätta sin mögliga fasad med Yes diskmedel, gav ett lika tillfredsställande resultat som de bästa specialmedlen. Tio rengöringsmetoder ingick i testet som bestod av två delar. Folksam testade dels hur effektiva de olika preparaten är, dels vad som händer om man målar om en yta efter rengöring.

Test för pisksnärtskador nu i Euro NCAP

Tack vare Folksams initiativ introducerade Euro NCAP i november tester av bilstolars skyddsförmåga mot pisksnärtskador. Redan under 2003 initierade Folksam krocktester för att studera bilstolars skyddsförmåga mot pisksnärtskador. Ett av målen med testerna var att stimulera Euro NCAP att inkludera liknande tester i sina krocktester av bilar, vilket nu har uppnåtts.

Folksam skickar brev om jämställdhet

Under året skickade Folksam ett öppet brev till utvalda styrelser som domineras av manliga representanter. Brevet publicerades och citerades även i ett stort antal tidningar. Brevkampanjen var en del av Folksams externa jämställdhetsarbete. För femte året i rad granskade och betygsatte Folksam jämställdheten i de svenske-registrerade börsföretagen. Enligt årets mätning är kvinnorepresentationen i de största börsbolagens styrelser endast 23,9 procent. Andelen kvinnor i ledningsgrupperna är blygsamma 14,2 procent.

Folksam klimatkompenserar koldioxidutsläpp med trädplantering

Folksam fortsätter att klimatkompensera företagets årliga koldioxidutsläpp genom att plantera träd. Under 2008 planterade Folksam träd på en yta som motsvarar 213 fotbollsplaner, varav 79 (motsvarande 4 625 ton koldioxid) avser kompensation för Folksams egna utsläpp 2007. Resterande yta, 134 fotbollsplaner (motsvarande 7 882 ton koldioxid), planterades tack vare ett löfte i en pensionskampanj 2007, samt att 638 anställda valde att få trädplantering som julgåva från Folksam 2007. Totalt planterades uppskattningsvis 112 000 träd.

Chefer utbildas i mångfaldsfrågan

Under året erbjöds alla chefer möjligheten att genomgå en utbildning som syftade dels till att öka deras engagemang kring mångfaldsfrågan, dels till att belysa kopplingarna mellan mångfald, kompetens och affärsnytta. Utbildningen utmanade väletablerade tankesätt och öppnade för diskussioner som under 2009 ska omvandlas till aktiviteter.

Villaägare vägleds av Folksams värmeguide

Varje år kostar trasiga värmepumpar svenska villaägare miljonbelopp. Folksams värmeguide ger villaägare möjlighet att jämföra investeringar, driftskostnader och kli-

matpåverkan för olika typer av värmesystem. I guiden presenterar Folksam även statistik över vilka värmepumpar som går sönder oftast. Årets statistik visade att 73 procent av de skadeanmälda pumparna var yngre än fem år. Guiden innehåller även en checklista för inköp av nya värmesystem.

Aktiv rehabilitering av långtidssjukskrivna

Under året har Folksam vidareutvecklat sin rehabiliteringsprocess med syfte att säkerställa att medarbetarnas arbetsförmåga tas till vara på bästa sätt. Under 2008 startade Folksam även projektet "Aktiv rehabilitering av långtidssjukskrivna", som syftar till att tillvarata de långtidssjukskrivnas arbetsförmåga. Inom projektet erbjuds långtidssjukskrivna medarbetare en bedömning av arbetsförmågan, en handlingsplan för återgång i arbete och individuella stödinsatser.

Nya tjänstebilar säkrare och miljövänligare

Årets "Tjänstebilindex" visar att statliga verk och myndigheter köper de säkraste bilarna, tätt följda av landstingen. Offentlig sektor valde också de bästa bilarna ur miljösynpunkt. Det är tredje gången Folksam granskar bilinköpen i svenska kommuner, landsting, företag och statliga verk.

Mopedsymposium – forskarvärlden mot politikerna

Mopedolyckorna ökar dramatiskt bland ungdomar. Bara de senaste tio åren har skadefrekvensen närmare sexdubblats bland 15-åringar. Under året presenterade regeringen en, enligt Folksam, bristfällig mopedproposition. Med anledning av propositionen anordnade Folksam ett symposium och författade en debattartikel som publicerades på DN Debatt. Symposiet ledde bland annat till att flera motioner lades i riksdagen, som fattar beslut våren 2009.

Fyra decennier av kundtrygghet

Folksam insåg tidigt vikten av att skapa trygghet för kunderna. Under fyra decennier har kunderna erbjudits möjligheten att kontakta den opartiska Kundombudsmannen. När Kundombudsmannen har gjort en bedömning kan en rekommendation lämnas till Folksam att ändra sitt tidigare beslut. Under 2008 har Kundombudsmannen varit involverad i cirka 8 000 kundärenden rörande försäkring och sparande.

Bra ledare ger framgång

Folksams mål är att ha ledare som är trygga i att utveckla medarbetare och skapa lag. Under året gjordes därför flera satsningar på ledarutbildningar. Folksam genomförde dels en utbildning som syftade till att förbereda en grupp mellanchefer för högre chefsroller inom företaget, dels ett utvecklingsprogram för att identifiera potentiella framtida ledare inom Folksam. Folksam har även fortsatt satsningarna på coachande ledarskap.

Allt vi gör i livet har betydelse. Varje litet val spelar roll. Och varje sak vi inte väljer att göra, spelar också roll. Det vi på Folksam väljer att delta i spelar roll på många plan. Dels här och nu för dig och dina barn genom enkla sparformer och försäkringar. Men också i samhället med vårt engagemang i trafiksäkerhet,

miljö och ansvarsfullt ägande. I hundra år har Folksam valt att spela roll. I stället för att vara en passiv åskådare, är vi en aktiv deltagare – där vi med vår kunskap och inspiration försöker påverka näringslivet, företagandet, säkerheten, miljön och framtiden. Det är värt att bry sig. Det spelar roll.

Folksam®
spelar roll

Mixed Sources

Produktgrupp från välskötta skogar
och annat kontrollerat ursprung
www.fsc.org Cert no. SGS-COC-1693
© 1996 Forest Stewardship Council

Tryckt på Munken Lynx 130, 150, 240 & 300 g/m².
Arctic Paper innehar FSC spårbarhetscertifikat.

S 8220 09-01

folksam.se